

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 13 JUNI 1920.

Proström
Ry 12

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

Ett handslag på Nobeldagen mellan engelsmän och tyskar.

De engelska och tyska Nobelgästerna i vänskaplig samvaro utanför Grand Hotell. Stående: Professorerna Haber, Barkla, Planck, Willstätter, Stark och von Laue. Sittande: Fruarna Haber, Barkla, Planck, Stark och von Laue. — E. Holmén foto.

FOTOGRAFIET HÄR OVAN ÄR PÅ sätt och vis unikt: vi skulle tro, att det är det första efter kriget, som visar någon representant för engelsk vetenskap i vänskaplig samvaro med tyska kolleger. Till på köpet har det tagits strax efter det ögonblick, då engelsmannen och tyskarna för första gången tryckte varandras hand — ett handslag, som måhända bådar gott för framtiden, för återknytandet av de band, som hat och hämnd brutit. När efter 1870—71 års fransk-tyska krig fransmän och tyskar för första gången möttes igen på en internationell vetenskaplig kongress (det var i Bologna), ville inte frans-

männen ta tyskarna i hand. Och denna gång syntes klyftan mellan dem, som nyss voro fiender, vara mycket, mycket djupare; det syntes vara dårskap att ens drömma om en internationell kongress. Men vid den Nobel-fest, vi nyss ha firat, kom den engelske Nobelgästen, professor Barkla, med manlig och vinnande öppenhet tyskarna till mötes, uttryckte offentligt sin glädje över att se dem — — — men låt oss börja med det allra första och privata mötet, som fotografiet här ovan berättar om.

Det var utanför Grand Hotell på morgonen den dag, Nobelstiftelsens högtid skulle äga

rum. De tyska Nobel-gästerna hade samlats för att bli fotograferade för Idun; man väntade blott ännu på en av fruarna, som försovit sig. Där var professor Stark, en stilla, fin lär, med hög forskarpanna och tankfull blick; det är han, som under konversationens gång bekänner, att "vetenskapens man, som är van att med varje sats uttrycka en tanke, förmår aldrig tala med den sällskapsmänniskans glatta elegans, som omsluter ett intet." Hans fru — en brunögd, livlig, enkel dam av en viss tysk typ, man tycker sig känna igen, — ser noga till, att han ej skall hinna fly; "han tycker, det är nästan lika trå-

Textilmötet i Liljevalchs konsthall.

Carin Wästberg.

Anna Brahe.

NÄR DETTA LÄSES ÄR VISSERLIGEN 1920 års textilmöte upplöst, men därmed har det icke slutat att vara aktuellt, har det icke sagt sitt sista ord. Man tycker kanske snarare, att det just behövs hela den månad, som det pågått, för att man riktigt skulle inse dess stora betydelse, dess vittgående konsekvenser. Det gäller nämligen inte mer eller mindre, än att vi nu på allvar borde ha kommit till medvetande om, att svensk handtextil inte bara är ett handarbete för jul- och födelsedagar, en lyxvara för de få, ett intressant utställningsföremål, utan att den står i intimaste samband med oss såsom en länk mellan föregående generationer och vår och att den strängt taget tack vare sin mångfaldighet som ger den ett ord att säga till varje levnadsstandard — bör räknas till livets nödortf i alla svenska hem.

Det var handtextilens trogne väktare i vårt land, Handarbetets vänner, som tog initiativet till detta möte, vilket dock kanske ej blivit en verklighet, om det ej mötts av de inbjudna — Föreningen för Svensk Hemslöjd, Svenska Hemslöjdsföreningarnas riksförbund och enskilda utövare — fulla av förståelse för det gemensamma i intressen. Den sista april öppnades utställningen högtidligt i närvaro av kronprinsen och prins Eugen. Drottningen, utställningens beskyddare, var då förhindrad närvara, men efter sin hemkomst hedrade hon utställningen med ett ingående besök. Utställningen demonstrerades av mötets ordförande och övriga kommitterade, och när drottningen lämnade konsthallen bildade de olika landskapens representanter i nationaldräkt häck vid utgången. Av övriga kungliga ha även prinsessorna Ingeborg, Märtha och Astrid besökt textilmötet.

Vad nyssnämnda textilorganisationer utträttat för kvinnlig handaslöjd, behöver för visso ej särskilt framhållas, men däremot måste det glädjande förhållandet pointeras, såväl att deras åsikt om handtextilens stora betydelse vunnit allt vidare terräng hos allmänheten, som ock Kommerskollegii energiska propaganda för även hantverkets återupptagande och fortbestånd. Och statens anslag till Textilmötets allmänna utgifter (10,000 kr.) ger ju också vid

handen, att regering och myndigheter tillerkänna textilhantverk och hemslöjd en uppgift i rikshushållningen.

Att den faktiskt i verkligheten spelat en roll inom rikshushållningen, visa krisåren. Då behöves handarbetet för att sysselsätta de händer, som industrien lämnat sysslolösa, och det var mycket just detta, — att handslöjden då återfick något av sitt forna anseende som *nödvändighetsvara* — som så kraftigt återspeglades i textilmötet. Men kristiden närmar sig sitt slut och då är fara värt, att industrien ånyo manar fram överproduktion med ty åtföljande överflöd på utländska fabriksvaror. Textilmötet ville därför säga sitt memento till den svenska allmänheten, visa hur långt handtextilen hunnit och dessutom låta framtida utvecklingsmöjligheter skymta.

Utrymmet tillåter tyvärr icke något omnämnande av utställningsföremålen. Må det blott framhållas, att de spände över det vidsträcktaste område, från trasmattor till spetsgardiner, från drälldukar till lampskärmar, men talrikast representerad var nödvändighetsvaran — möbeltyg. för alla stilar och alla

Anna Fahlén.

Lizzie Möller.

träslag. Inom både nutidstextilen och bygdeslöjden finns en otrolig rikedom mönster och färgställningar för det ändamålet och man behöver inte mycket fantasi för att föreställa sig, vilka både glada, hemtrevliga och ståtliga interiörstämningar skulle kunna skapas genom användning av detta material.

I stället för att stanna vid några utställda föremål, skulle jag vilja nämna några namn på dem, som givit oss både färger och mönster. Inom den traditionella slöjden äro namnen tyvärr längesedan glömda, men samtidens textilkonst försöker med all rätt bevara sina. De som syntes mest på denna utställning äro, inom Handarbetets Vänner salar, Maja Andersson, Maja Sjöblom, Agnes Sutthoff, Agda Österberg. Inom föreningen för Svensk hemslöjds avdelning ha vi namnen Märtha Måas-Fjeterström, Märtha Gahn, Lilli Zickerman, Hilda Starck-Lilienberg. Selma Giöbels namn borgar för eget arbete. Ester Holfsten-Lindvall's vävnader — utförda vid Birgitta-skolan — lova även sin tecknare ett framtida namn. Margareta Torstenssons spetsarbeten, vilka utförts vid S:t Birgitta-skolan, äro ju icke av samma nödvändighetsnatur som mattor och möbeltyg, men de företräda på ett lyckligt sätt en genre som har sin plats i praktfulla interiörer — och slutligen ännu ett namn, som inte står skrivet på namnlapparna, som de övriga, Carin Wästberg, Handarbetets vänner konstnärliga rådgivare, textilmötets själ, hon som mer än andra burit dagens tunga före och under utställningen.

Jämsides med utställningen har icke mindre än nio föredrag hållits — huvudsakligen riktade till utställarna. Till nästa textilmöte, — man får hoppas att de ärligen återkomma — vore möjligen skäl att anordna föredrag också för allmänheten med vilken obruten kontakt är så viktig. Den behöver nämligen upplysas om en del fundamentala sanningar inom rumskonsten. Ju upplysare och kunigare publiken är, desto säkrare finna textilerna avnämare, och ju mer det köpes, ju större uppmuntran handaslöjden får, desto större förutsättningar att den utvecklas alla sina stora möjligheter.

MARY T. NATHHORST.

Vi och döden.

Av BERTIL MALMBERG.

ÄR DET EJ VI, som givit döden liv?
Är han ej fostrad av vårt eget högmöd,
av vår begränsning, av vår själviskhet?

Oändligheten känner honom ej
och icke blomman, som är ett med
jorden,

och icke stjärnan, som är ett med allt.
Ty deras liv är endast i det hela
och lyfts och sänks av samma stora väg.
Vi tro oss skåda något sorgespel,
då träden fälla sina blad om hösten.

Vi kunna spara våra tårar: stilla,
som dagern på ett solur glider undan,
glida de ting, som kvällen rör, mot
natten.

Beklaga ej naturens undergivna
drömmande folk, ej dessa söndagsbarn,
som blunda mot en moders bröst —
beklaga

ej dem, men oss, som måste dö: vår
blick

står allestädes mörk och stor mot döden.
Så helt är döden liv utav vårt liv,
att, då vi en gång dö och varda borta,
dör döden själv med oss och dödens
välde — —

kigt att bli fotograferad som att gå till tandläkaren", säger hon, "och i Greifswald, där han var professor, förföljde ju också fotograferna ständigt hans berömdhet." Där är professor Haber — om vars pris för uppfinningen av metoden att förvandla luftens kväve i ammoniak, d. v. s. att populärt talat ur luftkvävet framställa bröd (eller ammunition!) det stått en sådan strid här i Sverige — en liten man med nästan kal hjässa och skarp blick bak den hornbågade pince-nezen, och där är professor Planck, en mager, litet böjd och disträ lärd. Dessa tre ha kommit för att hämta sina Nobelpris, och med dem äro de två, som tidigare fått pris: professorerna von Laue och Willstätter, alla utom den sistnämnde med fru.

Så träder skotten, professor Barkla, ut, föreställer leende älskvärd sig och sin fru — en lång, smal, enkelt klädd dam — han beklagar, att han ej kan tala tyska, tyskarna tala emellertid flytande engelska. Det blir ett livligt och hjärtligt samtal, och professor Haber — som klandrats för att hans uppfinning använts för krigsändamål! — samt hans skottska kollega komma snart i ett samtal om vetenskapliga ting, som helt upptar dem.

Strax därpå hade vi ett litet samtal med professor Haber i en fråga, som episoden just gjort särskilt aktuell — återupprättandet av de internationella vetenskapliga förbindelserna. "Jag tror", sade han bl. a., "att om några

år skall det i det fallet vara som förr. "Wissenschaft und Wirtschaft" kunna ej hållas inom ett enskilt lands tränga gränser. Det blir på neutral mark, som de första närmandena komma att göras och kunna göras — vad vi nyss varit med om är ett bevis därpå."

I samma försonliga riktning yttrade sig som nämnt senare professor Barkla. Och så kom då denna Nobelstiftelsens högtidsdag med prisutdelning — den första, som ägt rum efter kriget — att få över sig en fläkt av den anda, vari den är stiftad: forskarnas, kulturkämparnas enighet och broderskap ovan alla nationalitetsgränser och lumpna lidelser i det gemensamma arbetet för andens seger och människornas väl.

E. TH.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA—DI—ON — Vetenskapligt

Gränad botas och förhindras. Pris pr burk 3: 50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6: —.

En sägen från fjällen. Av Erik Juel.

PÅ EN PLATS HÖGT UPPE MELLAN bergen ligger Runes gård.

De låga vita murarna vila på grovhuggna stenar. Bakom gärdet bräka getterna, som Aina ropande och kallande lockar till sig. Runt omkring höja sig branta, dystra klippor, under vilka den gamla hyddan ligger, där Börje nu bor. Ett sorlande vattenfall bildar en bäck, som försvinner mellan klippblocken ner emot dalen.

Långa aftonskuggor falla plötsligt över gården, medan de fjärran snötäckta tinnarna färgas gyllne, rosa och purpur med klargröna, blå och djupviolettera reflexer. Snart blekna färgerna. Ännu glöder dock den högsta snötoppen, medan stjärnorna — stora och små — tindrande lysa fram på den blå aftonhimlen. Nu stiger månen upp och upplyser berget.

Aina kommer sjungande från inhägnaden. Hon har ett ok med ämbar över skulderna och går till bäcken för att hämta vatten. I dörren till hyddan står Börje. Hon ser honom och tystnar, fyller sina ämbar och går tillbaka till gärdet.

Han blir stående och ser efter henne, går därefter in, och bakom hyddans ruta tändes ljus.

Följd av lille Eivind kommer gamle Rune ned från fjället. Han ställer bössan vid förstugudörren och går in.

Eivind har famnen full av nyplockat grönt, han klättrar upp på gärdesgården.

"Farfar, jag ger gräset åt djuren." Han lockar på getterna. "Där är du ju, gamla getamor, var har du dina små killingar? — Där komma de ju. Nej, vad de skutta. Nå, nå, din gamla bock, vad du stängas!" Han tar djuret i hornen och brottas skrattande med det. "Stilla, stilla, jag har ju gräs till er alle-samma."

Han tystnar och står lyssnande, kastar allt det gröna över gärdet, hoppar upp på en sten. lyssnar igen och spejar ner över dalen. — "Farfar!" — han springer till huset — "Farfar!"

Den gamle kommer ut och sätter sig vid bordet.

"Farfar! — Jag hörde tydligt skott från dalen."

Han måste ropa det en gång till innan Rune svarar:

"Det var väl bara en fallande sten, min gosse."

"Nej, nej, farfar, det lät som skott från dalen! Tänk om det är rövare på väg!"

"Eller kanske ett gammalt eko, som en gång gömt sig mellan fjällen, och nu åter gjort sig fritt."

Gossen blir ivrig — talar högt och hastigt: "Det har visat sig främlingar i trakten. Man har sett lägereld i skogen."

"Tyst nu, Eivind. Du har blivit uppskrämd av sagor."

Gossens ansikte mörknar: — "Skrämd! Nej, farfar, jag är inte rädd!"

Aina går under tiden ut och in och sätter fram maten.

"Här är getmjölk, fårkött och nybakat bröd, farfar."

"Men tänker du inte bjuda vår granne med till bords, Aina?"

"Det är inte gästamat."

"Inte gästamat! Han har väl inte bättre! Hårt bröd, vilda bär och vatten från bäcken om vi inte be honom dela med oss. Gästfrihet är en gammal dygd hos folket här i bergen."

"Han är en främling, en okänd" — hon för kniven hårt igenom brödet och räcker Eivind ett stycke.

"Han är vår gäst, Aina. Har jag unnat honom husly, missunnar jag honom inte födan."

"Vi veta ju varken vem han är eller varifrån han kommer."

"Vem han är — nej. Han hade tårar i ögonen, när jag erbjöd honom att bo i hyddan. Hans bleka ansikte förråder att han kommer från den stora staden."

För första gången talar Rune så mycket om främlingen, och mot vanan använder Aina många ord. De gå eljes fåordiga om varandra och äro skygga för att uttrycka vad de tänka. Men i kväll känner Aina behov av att tala om det som alltid ligger henne i tankarna. — "Varför går han aldrig ut, stiger upp i fjällen med bössan eller arbetar med yxan som andra män?"

Fader Rune småler. Det klär henne att bli ivrig.

När han nu talar komma orden långsamt och väl valda, som från en gammal skolmästare:

"Mitt kära barn, du är naturens vilda dotter. Du är uppvuxen mellan dessa öde fjäll, okänd med livet på de stora slätterna. Som myrorna till sina stackar drar sig människorna till de stora städerna, och där fordras annat arbete än här hos oss."

"Varför stannade han då inte där han hör till — här uppe passar ju inte sådana människor?"

"Vad vet jag? Kanske har den stora staden nu blivit honom för trång."

Rune reser sig, hans nästan vita skägg räcker honom till bältet omkring livet — han sträcker på sig, andas djupare och ögat ler när det följer de stora vidderna runt omkring:

"Och här är mer än nog plats, och han stör ju ingen!"

"När jag går sjungande till getterna, öppnar han sin ruta, och när jag hämtar vatten i bäcken — strax står han i dörren."

"Och ser på lilla Aina och tycker att hon är vacker — vet du, det kan man inte ta illa upp."

Hon tiger och står lika mulen.

Men Rune kallar på gossen: — "Se, Eivind, det är ljusst i Börjes kammare, gå in och bed honom till bords."

Eivind springer glad till hyddan, knackar och går in. Strax efter komma han och Börje ut.

"God afton, mäster penntorkare, kom närmare, sätt er och håll till godo."

Han skjuter fatet, skålen och det höga träkruset bort till honom. — "Fårkött, getmjölk och nybakat bröd."

Börje sätter sig, litet ovant och försiktigt tar han plats på det grova träsätet, som är lagt över två jämnhöga stenar.

"Hur skall jag kunna löna er? Ni ger mig husly, bjuder mig till bords — och jag är bara en främling, som en vacker dag gick vilse bland fjällen."

Rune äter och dricker. Börjes tack slår han bort — han räcker honom åter fatet och låter kruset gå runt. — "Hyddan stod ju tom till ingen nytta, och maten, som vi bjuda på, är ju inte gästamat, som Aina säger. Hon skäms för att bjuda en främmande sådan kost — men, som sagt, håll till godo."

"Nej, farfar, så menade jag inte. Den främmande är nog van vid bättre, och arbetar ju inte heller som vi andra ute i det fria, och

därför kan maten inte heller smaka honom som oss."

Rune vill vända samtalen i skämt. Han märker meningen bakom Ainas ord:

"Så här gnabbas vi varje kväll, innan vi be er till bords. Men vet du, Aina, vår gäst är ingen kostföraktare, han har aptit lika väl som du och jag och Eivind." Han låter fatet gå runt ännu en gång. — "Ta för er — det är välment."

Börje försäkrar, att aldrig har något smakat honom bättre. Han lägger rikligt för sig och äter med god smak till Runes stora glädje.

"Ja, den friska luften här uppe ger aptit." Han skrattar mot Rune och Aina över sin egen matlust.

Hon reser sig. — "Ni sitter ju hela dagen och stirrar i böcker, ni märker ju ingenting av luften. Här nere är lä, men uppe på höjderna jagar blåsten, så att jag måste brottas med den, när jag vallar getterna på fjällryggarna. Men ditupp kan ni aldrig komma, er hand och fot är för svaga. Ni skulle få svin-del av de djupa klyftorna."

Hon samlar ihop de tömda skålarna, kallar på Eivind och går in — först längs skuggan under fjället, men över husets dörr lyser månen, som om det vore dag. Hennes tröja skiner i starka färger, de vita ärmarna äro som snö. Nacken är brun av sol och vind. Håret är blåsvart och strävt som hennes sinne.

En stund sitta Rune och Börje tysta, så ber den gamle: "Lägg er inte Ainas ord på hjärtat. Hon känner inte till annat än livet här uppe på fjällbranterna och vet inte, att det finns annat manligt arbete än kampen i naturen. Själv är hon gladast uår föhn rasar eller vinterstormen fejar snön omkring gården, så att vi måste bana oss väg för att komma ett par steg fram."

Börje sveper den vida mantel, han har länat av Rune, tätt omkring sig, ty kölden från den eviga snön känns mot natten: "Jag ryser, när jag står härnere och ser henne stiga över de djupa avgrunderna så sorgglöst, som om hon ginge längs en ängsstig."

"Aina känner varken till fruktan eller fasa, och hennes vilja kan ingen böja. Hon och Eivind — båda fader- och moderlösa — ha levat här hos mig från de voro små — nå, jag har bara varit en dålig tuktomästare."

"Äro bägge födda här på gården?"

"Ja, här i huset. Alltsedan forna tider har slakten bott här och dess älte har alltid varit förare för fjällets folk. Här samlas man för att rådslå eller för att gå mot fiender, som hota vår självständighet. Tidigt föll min son och efterlämnade Aina och Eivind — redan förut moderlösa."

Med famnen full av pinnar och kvistar kommer Eivind fram bakifrån huset. Han lägger det i hög, hämtar mera kvistar och bränsle och ropar: "Farfar, nu tänder jag ett bål mot nattkölden och så berättar Börje sagor, medan vi sitta omkring elden och höra på."

Han tar glöd från ugnen, lägger dem under kvistarna, blåser — det tar eld, det brinner och röken stiger som slanka pelare upp mot månen.

"Kom, Aina", ropar han, "kom hit, Börje skall berätta."

"Har inte tid", svarar hon inifrån rummet.

"Jo, kom nu, Aina, Börje skall berätta", lockar Eivind.

Hennes ögon möta Börjes, sedan försvinner hon i mörkret. Han hör henne svara högt,

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

liksom för att bålets knastrande ej skall överrösta orden:

"Jag är för längesedan trött på sator om troll och trolltyg, om varg och björn, som går med hatt och stövlar eller om snökungen, som skakar sina snöflingsvantar."

"Å, skäms, Aina — men farfar, du vill höra på?"

"Jag lyssnar gärna när vår gäst berättar", svarar Rune, som sitter och vaktar på elden.

De torra grenarna knastra, gnistorna virvlar, stiga upp, glimma och slockna. Elden flammor och lyser på Rune, på Eivind och på Börje, som sitter hos dem och berättar:

"De små träden i skogen räckte sig och sträckte sig för att fånga solens strålar och njuta med av luftens alla härligheter, men de stora gamla träden bredde grenarna över dem, för att hålla dem nere. — Vi skola täcka och beskydda er för solens alltför starka glöd — sade de. Men själva drucko de all den dag och regn, som de små träden behövde för att växa, grönska, blomstra och bära frukt."

"Farfar, det är ju som i våra skogar", avbryter Eivind.

"Men högt uppe över alla trädtoppar vakar naturens stora gudom. Sommaren svann, hösten kom och de små träden skrynklade ihop sina blad och kastade dem på marken. — Återigen ett ofruktbart och onyttigt år! — suckade de och förberedde sig på den långa vintersömnen."

Aina står först lyssnande i dörren, men under det att Börje berättar, går hon närmare och sätter sig mellan de andra vid bålet.

"Då blev nordanvinden kallad fram till sin höge härskare och fick befallning att fara ned och skaffa jämvikt i de stora skogarna. Han reste sig, stor och stark, efter att ha vilat ut hela sommaren, blåste tunga snömoln framför sig för att varna allt levande att söka ly. — Nu kommer nordanvinden — susade och brusade det i luften. Alla fågelbon stodo tomma. Markens djur kröpo i hålor och människorna gingo i hus, ty nu blev det bäst innanför dörrarna. När nordanvinden kom dit, där han hade sitt ärende, samlade han all sin styrka för att mäta den med de högsta och älsta träden.

Och det blev en kamp. Det tjöt och jämrade. Det knakade och brakade i skogen. — Alla onda andar äro lösa — stönade gamla gummor och korsade sig. Men den ene efter den andra föllo skogens gamla kämpar med suckar och brak.

När arbetet var utfört, drog nordanvinden vidare, ty på många ställen hade han att göra. Gudskelov för stormen — sa fattigfolk och drog bränslet hem, för nu blir vintern sträng.

Men efter vinter följde vår.

De unga träden vaknade — och se. Solens varma andedräkt nådde nu deras små knoppar och det ljumma vårregnet gav till och med de understa grenarna att dricka. Tyrannerna hade fallit — nu kom de ungas tid. Och de smyckade sig i hoppets ljusgröna dräkt."

Börje reser sig upp, han låter manteln falla, hans kinder blossa:

"Men om hundra år ha de själva blivit de stora — äro så att säga ovanpå. Då kommer nordanvinden igen — ty skogen står åter full med ungdom som sträcker späda grenar mot ljuset."

Det är Aina som först bryter tystnaden efter att Börje slutat och satt sig ned.

"Er saga var vacker och sann, just så går det till i skogen."

Knut Killander.

Greta Trygger.

På väg till brudstolen.

FÖR DAGEN MEDDELAR IDUN PORTRÄTT av ett ungt par "på väg till brudstolen" — kapten Knut Killander och fröken Greta Trygger, vilka nyligen eklaterat sin förlovning. Kapten Killander — son till f. d. trafikchefen vid statens järnvägar Knut Killander och hans maka, född Wahlstedt — har en mindre vanlig karriär att uppvisa. Redan som ung löjtnant vid Positionsartilleriet i Stockholm slöt han sig 1912 till den krets av svenska officerare, som ställt sig i persiska gendarmeriets tjänst och från sina otaliga strider mot rövarhorderna där nere i sagornas land har han helt naturligt mången spännande episod att förtälja. Kort efter världskrigets utbrott — då som bekant det svenska gendarmeriet i Persien upplöstes — tog kapten Killander anställning i tyska armén och som tysk artillerikapten har han också deltagit i den stora kampen på såväl ost- som västfronten och därunder förvärvat ett stort antal krigsutmärkelser — bl. a. järnkorset av både första och andra klass. Efter sin mångåriga, farofyllda vikingafärd har så kapten Killander med nyligen erhållet avsked ur tysk krigstjänst återkommit till hemlandet.

Fröken Trygger — kapten Killanders fästmo — är dotter till f. d. grosshandlare Gustaf Trygger och hans maka, Agnes Andersson, och som ett intressant apropå till den Killander-Tryggerska förlovningen må här några för vederbörande själva säkert okända blodsband påvisas — ett typiskt exempel på hur släktbanden efter århundraden kunna gå ihop igen.

Landshövding Karl Falkenberg — död 1697 — hade i sitt första gifte med friherrinnan Magdalena Bielke en sondotter, gift med kapten Johan Hägerflycht och dessa makars son, generalmajor Gustaf Hägerflycht hade en dotter som blev gift med kammarherre Karl Schmiterlöv och en dotter till dem i sin ordning, Charlotta Schmiterlöv blev i sitt äktenskap med kaptenlöjtnant Karl Oscar Trygger farmor till fröken Greta Trygger. För att så återvända till landshövding Falkenberg på 1600-talet hade denne i sitt andra äktenskap med friherrinnan Ebba Sparre en dotter, som blev gift med hovmarskalken friherre Karl Axel Leuhusen och en deras sondotter blev i sitt äktenskap med godsägaren Lars Gyllenhaal mor till den bekante justitiestatsministern, presidenten, serafimerriddaren och lantmarskalken friherre Lars Herman Gyllenhaal. Excellensen Gyllenhaal hade i sin ordning en dotter, som i sitt gifte med hovintendenten Johan Killander blev farmor till kapten Knut Killander, vilken alltså är sjuvärdning med sin fästmo. Och denna de nyförlovades gemensamma härstamning kan sedan ännu längre tillbaka i tiden utökas till en hel del historiska celebriteter — Sturarne, Kristina Gyllenstierna — vars minne ju nyligen varit aktuellt — Vasahuset och en hel lång rad av våra historiska medeltidsätter.

Som nämnt är kapten Killander dottersonson till statsministern friherre Gyllenhaal och även hans fästmo kan inom sin närmaste släkt uppvisa en framstående politiker, nämligen sin farbror, justitierådet Ernst Trygger.

KARL LÖFSTRÖM.

"Och mera mening låg däri än du förstod", tillägger Rune.

Därefter tar Aina Eivind vid handen och går in. Hon bäddar hans nattläger tätt intill den varma ugnen och sätter sig sedan vid det lilla fönstret. Därute ser hon Rune och Börje stå

belysta av månen. Börje är ung och reslig, håret är blont liksom skägget omkring mun och haka, och ögonen äro ljusa. Hans slitna, mörka tröja räcker halvt ned till knäet, där strumpan hålles fast med ett mässingsspänne. Rune står stödd mot sin bössa, därav förstår hon att han ämnar sig upp bland fjällen. Hans breda filt-hatt lägger ansiktet i skugga, men ändå ser hon, att hans min ej är mild och glad som den nyss var. Nu lägger han handen tungt på Börjes skuldra, hon hör icke orden men ser att de tala ivrigt. Hon vill gå fram i dörren, men Eivinds ögon följa henne. Så hör hon, att Rune höjer rösten, den ljuder kraftig och

vredgad, och utan att vända sig mot Börje går han hastigt upp för en liten stig som leder vidare och försvinner uppåt höjderna. En underlig oro betager henne, hon går till getterna, men där inne är allt stilla. I tryggaste frid ligga de sida vid sida i det varma stallet. Hon känner efter om låset är för, går tillbaka och sysslar i kammaren och köket.

Natten är så ljus, alla möjliga tankar komma och gå — nej, hon kan ej gå till vila.

Gamle Rune har gått högt upp mellan kliporna. Han har bössan med sig, men tänker ändå ej på att jaga — han låter helst djuren leva. Inte ens örnen, som har sitt bo på den närmaste bergstoppen, sänder han någon kula, och ändå försöker den ibland att hämta sig en killing eller flera från hans flock. Den är luftens konung liksom han är bergets. Han fröjdar sig över dess flykt när den vid morgongryningen höjer sig långt upp över fjälltoppen, över vilken solen gått upp. Glider den då ned mot avsaterna, där hans hjord betar, lägger han bara bössan till kinden och tar sikte, så ändrar den kurs — ett par kraftiga vingslag och snart är den borta över andra jaktmarker. Ett skallande skratt sänder Rune efter den, det svaras liksom långt bortifrån — bergens eko eller örnen skrockande.

Men nu är det natt, och örnen vilar. Det är alldeles tyst bland fjällen. Den eviga njön ligger blåvit i månlyuset.

Rune är snar till vrede. Han är ej van vid att någon motsäger honom eller skiftar ord med honom. Han är bergets älske och sitt folks utkorade hövding. Han har givit främlingen ly och fört honom hem till sin gård, när han fann honom halvdöd och medtagen av hunger. Han hade varken frågat honom om namn, varifrån han kom eller orsaken till att han hade flytt up i dessa villsamma trakter. Först i kväll hade han fått svar på sina gissningar. Börje hade gjort uppror mot sin överhet.

Den gamle enväldshärskaren upprördes. Han hade ju hört om oron och striden i landen nedanför hans fjäll. Höll detta nu på att bana sig väg hitupp? Han hyste ju själv en av de skyldige. Hårda ord hade han talat till främlingen — tydligt hade han sagt honom sin mening. Kanske skulle detta leda till att denne lämnade dem och strax gick bort från gården. Men Rune hade så småningom kommit till att hålla av Börje. Det märkte han bäst, när han tänkte på, hur ofta och ivrigt han hade tagit honom i försvar inför Aina. Gick han nu ifrån dem, lurade hungersnöden eller de djupa avgränderna, som gömde sig häruppe under ett förrådskt snö- eller mosstäck, på den okände vandraren.

Rune brukade finna ro och komma till klarhet med sina tankar, när han tydde hitupp i den stora ensamheten under stjärnorna...

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiskt hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.50 och 80 öre.

Bomullstyger = Möbeltyger = Gardiner

Prover på begäran. • • • • •
Precisera vad som önskas. * **Konstfliten, Göteborg.**

Aina har ännu ej lagt sig. Eivind har kallat henne in, inte heller han kan finna ro. Det är väl månen, som kastar allt ljus över trakten, ja, ända in i rummet, som gör dem så oroliga och klarvakna.

"Aina, Aina" — viskar Eivind — "nu hörde jag igen skott från dalen."

"Nu skall du sova" — förmanar Aina.

När hon ser sig om, står främlingen i dörren. — Besynnerligt, när Rune är borta kommer han eljes aldrig så nära huset. — Hon vinkar och går några steg tillbaka. — Hon ser att han är resklädd med det lilla byltet på ryggen.

Hon går dröjande ut. — "Ni vill bort?"

"Jag vill uppsöka Rune."

"Men ni är resklädd med rensel på ryggen."

"Ja, nu drager jag bort härifrån."

"Härifrån — vart?"

"Vidare."

Förundrad frågar Aina: "Vidare? Varför? Nyss var ni ju så glad över denna fristad, som ni kallade hyddan där."

"Jag har alldeles för länge legat er till last, nu är det på tiden att jag drager bort."

"Så här mitt i natten får ni inte gå och utan farväl till farfar och Eivind."

"Eivind skall sova, honom måste ni hälsa, och Rune träffar jag bland klipporna."

"Det är natt, ni hittar inte vägen."

"Fullmånen lyser."

"Men farfar följer varken väg eller stig. Han bestiger höjder som ni aldrig kan nå upp till."

"Jag vill också försöka."

"Ni tar miste om vägen och går vilse — mellan klipporna stupa djupa klyftor."

"Däruppe leker ni ju varje dag med getterna."

"Jag är hemma där — är fjällets barn — mig hotar ingen fara. Men ni är en främling och är ej förtrogen med höjderna."

"De låta sig väl övervinnas."

"Nej" — Aina nästan viskar — "fjället tål ingen främmande fot där uppe, om inte en av fjällets egna leder den."

"Det kallar jag amsagor mycket förr än sägner om troll och snökungen med snöflingsvantar, som ni sade förut" — skrattar Börje och vill gå. — "Alltså, lev väl!" —

"Ni får inte gå."

"Jag fruktar inte fjällen."

"Nåväl, om ni går, så måste jag följa med och leda er."

Börje studsar. — "Ni följer med? — över berget? — och sedan — ?"

"— Går jag tillbaka hit — till ensamheten."

"Som ni älskar."

"Men ni har kommit och fördärvat den för mig!" —

Ainas röst låter nästan vredgad.

"Jag ber er, förlåt mig, när jag nu går" — han räcker ut handen som Aina ej ser, men sakta säger hon:

"Eivind kommer att sakna er och fråga: — varför gick han?"

"Svara honom då: till att underhålla honom är tiden mig för dyrbar."

"Och farfar?"

"Vi stredo ju varje afton — oftast väl halvt på skämt, tills nyss — då det ena ordet gav det andra och blev allvar."

"När ni någon kväll inte satt vid elden blev han missmodig och saknade er."

"— — — Men ni kommer att andas friare?"

Hon ser att Börjes ögon bedja om ett svar. Vad skall hon svara — hon vet det knappt själv. Kommer solen att lysa klarare — kom-

mer dagens arbete att bli lättare, när han är borta? — Nu talar hon halvt till honom — halvt till sig själv:

"Jag var sorglös och glad innan ni kom. Men när ni satt vid bålet kväll efter kväll och berättade sagor för farfar och Eivind, satt jag i kammaren och lyssnade. Ibland blev jag nästan ond för att jag ej förstod er — ni väckte upp tankar, som blevo mig en plåga, jag måste alltid grubbla över det ni berättat."

"När jag är borta, slipper ni ju det."

"— — Man kan komma att sakna en börda, som man vant sig vid att bära."

"— — — Aina, kommer ni att sakna mig, när jag är borta?"

Hon vill ej möta hans ögon, som frågande vila på henne.

"Jag vet det inte", svarar hon undvikande — "det uppstår ändå en tomhet mellan klipporna. — Ni tar något med er, jag vet inte vad — — — om kvällen kommer ljuset där i hyddan att saknas."

"Är det allt?"

"Er plats vid bordet kommer att stå tom."

"Och ingenting mer — — ?"

"— — — Jo — erröst när ni satt vid bålet och berättade."

"Ni gick ju alltid in."

Den ton av vemod, som hade kommit in i hennes röst försvinner igen. — "Jag försökte att fly undan er, men hörde i alla fall varje ord därinne. Jag slöt mina ögon och drömde, att ni var en mäktig riddare, som hade kommit långväga ifrån och berättade om händelser och stordåd ute i den vida världen, och så glömde jag att ni inte för vapen, utan bara pennan, glömde att er hand är vit och svag, och er kropp inte van vid kamp mot väder och vind, vilda djur och fientliga rövare."

"Kampen mot andra slags fiender behöver också sin man — Aina, om ni ville följa mig ner till mänskorna skulle ni snart få se vad sådan kamp är värd."

"På slätterna därnere skulle jag ej kunna andas — nej, jag älskar höjderna, de stora vidderna, detta stora, vilda landskap — —"

Svaga långdragna toner från ett alphorn höras. Börje lyssnar förundrad.

"— — — Hör, vilka toner! — —"

Aina springer bort till bäcken, stiger upp på en sten, spejar, lyssnar ner i dalen.

Börje frågar: — "Det är väl en herde?"

Från en annan säter svarar alphornet — det hörs närmare — långdragna, klagande toner.

"Hör du, Aina?" — Eivind kommer springande ut — "hör du, Aina?"

Från fjärran och nära ljuda alphornen. Det ena väcker det andra — det är klagande, kallande toner. Aina och Eivind stå rädlösa. Hela kvällen har han ju hört skott från dalarna, nu höra de på tonerna, att människor äro i nöd, endast Börje förstår ej vad tonerna säga: — det är rövare på fjället — de plundra och bränna — hjälp oss och beskydda er själva — ljuder det från när och fjärran. — De äro många i flock — de äro på väg till Runes gård — ljuder det nu.

Men Rune själv vandrar långt från sin gård. Nu hör han tonerna. Innan han kommer ned, kan det vara för sent. Bakom gården i klippskrevet ligger vapnen gömda — pilar och bå-

.....
 ETT MINNESALBUM ÖVER KRONPRINSESSAN MARGARETA har utkommit och säljes till förmån för kronprinsessan Margaretas minnesfond. Text och bilder förenas i en lycklig samverkan att hugfästa erinringen om den ädla godhjärtade kvinna, vars liv var en oavbruten kärleksgärning, ägnad en lidande mänsklighet.
 Den vackra publikationen kostar endast 3 kronor och behållningen tillfaller, som nämnts, minnesfonden.

gar, spjut och bössor från forntid och nutid. Men allt är låst — endast Rune kan öppna.

Då kommer Eivind ihåg det trånga passet på vägen ned mot dalen. Men det behövs flera mäns krafter att vältra för de stora stenarna som skola stänga passet och uppehålla fienden.

Men de måste ändå försöka. De höra skotten närmare — och lyser det inte som brand från sätrarna längre ner — —

När Rune hinner ner till sin gård, är den öde. Han finner varken Aina, Eivind eller Börje. Då slår honom en tanke — Börje — främlingen — var han — — — ? Han griper luren under taket, blåser de kända kallande tonerna ut över fjällen — Runegårdens sammankallande toner: — Enighet gör stark! — Från alla sidor svara lurarna honom: — Alle man äro på väg.

De komma, en efter en, två eller fyra i flock. Snart äro de många, de få bössor och krut, och så bär det av nedåt, först till passet. Rune är främst. Det slår gnistor om hans skodon, som gnistra mot de rullande stenarna, vilka få fart under hans språng. När han kommer fram bakom ett klippblock hör han rop och knallar från bössor. Kan bergpasset spärras är mycket vunnet.

Den stora stenen ligger redan halvt framvältrad för passets öppning, men på stenen ser Rune — Börje. Är han vän eller fiende? Se, han svingar en klubba, den faller och träffar en fiende. Tätt inunder stenen ser Rune Aina och Eivind, skyddade för kulor, så länge Börje håller ut.

Med ett språng är Rune på stället. Han ser Börje vackla och falla. Då griper han den tunga hävstången, han spänner musklerna — det är som om en okänd styrka lades i hans armar då han vältrar kämpastenen i läge och stänger för sitt rike på fjället.

Djupt nere i dalarna brinna gårdarna, röken stiger och driver längs bergväggarna, det röda skenet lyser bakom skogen.

Därnere förmår Rune ej hjälpa, hans makt upphör där det nakna fjället slutar och den odlade jorden börjar. Var och en måste försvara sitt — därnere ligger främmande land.

De bära den sårade Börje varsamt uppåt. Aina går vid hans huvud. Rune själv går främst med kraftigt handtag i båren. I huset och i hyddan är det trångt och kvavt — så lägga de honom ute vid bålet. Eivind skaffar ved och tänder eld. Rune och Aina lägga bindlar om Börjes sår.

Han vill tala men Rune befäller honom tiga. Nu ligger han alldeles stilla, endast hans ögon följa Aina. Halvt medvetlös har han märkt hennes ömhet. Hon har svalkat hans panna — på vägen upp till gården har hon stött hans sårade arm. Smärtan blev nästan till vällust. Han ser att nu gälla hennes tankar honom.

Det har blivit så oändligt stilla här uppe. Skotten ha för länge sedan dött bort. Lurarnas klagotoner höras ej mer. Börje njuter av denna ro, han är trött och känner sig som när han var ett litet barn och vårdades i det länge sedan övergivna föräldrahemmet. Han ser rosenröda morgonskyar segla fram högt, högt över sitt huvud.

Nu kommer Aina helt nära intill honom. Han rör handen för att räcka henne den, hon knäböjer, han känner hennes tårar, hon viskar:

"Börje, förlåt, jag kände dig ju icke..."

"Se, nej se!" ropar Eivind — "nu stiger solen upp!" — han skuggar med armen över ögonen — "se, nu stiger solen alldeles fram, alldeles upp över fjället!"

ZYRISKA SIDENTYGER

Taffetas Chiffon, Crêpe de chine
 Résiden, naturfärgat och färgat
 Foulard-Siden, tryckt och otryckt
 Satin élégant, Satin Charmeuse
 Prov omgående.

G. Henneberg
 Seidenhaus, ZÜRICH

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

AV DERAS TRE SÖNER, CARL, Julius och Fritz, var Fritz min jämnårig och lekkamrat från den tiden jag var liten.

Som barn skelade han starkt, men blev sedan lyckligt opererad därför. Emellertid höll jag mest av honom sådan, som han var född, och man har berättat för mig, att när han låg på soffan, satt jag bredvid honom och sade med rörd stämma:

"Där ligger han med 'sitt skela öga'!"

Med Julius, som var något äldre än jag, var jag för det mesta i gräl. Sedan blevo också vi goda vänner, då vi träffade varandra i Italien, där min far hade stort inflytande på hans konstnärliga uppfattning och nog var anledningen till, att han vigde sitt liv till konststudier.

Den äldste sonen, Carl, som sedan blev den berömda nervläkaren, kände jag minst. Han var tyst och inåtvänd och ofta frånvarande från hemmet.

Hos Langes träffade jag diktaren Paludan-Müller. Hans gestalt var tämligen liten och obetydlig, men han hade ett ovanligt vackert huvud. Hans ansikte kunde mycket väl ha varit modell till ett gammalt grekiskt mynt, med dess fasta teckning och välformade näsa, den vackra munnen och de allvarliga, djupliggande ögonen. Han hade en ganska hög röst, och han talade högt, kanske även därför att han var van att tala med sin döva syster. Hans dräkt var sirlig, och han bar en mycket bred halsduk, virad flera gånger om halsen, vilket gav något stramt åt hans hållning.

Hela hans utseende var allvarligt och vänligt, och han hade nästan alltid ett litet leende på läpparna. Det var intet i hans uppträdande, som röjde den bitande satiriker han var i sina mest betydande arbeten, men han kunde ofta skämta mycket kvickt och roa sig över folks ovetenhet eller naivitet på ett oskyldigt sätt. Sålunda hände det en gång, att Langes hade besök av en jylländsk kusin. Hon hade aldrig förr varit i Köpenhamn, och Paludan-Müller bad henne infinna sig på bestämd tid och ställe, klädd i sin bästa stass. Han ville visa henne några av huvudstadens sevärdheter. Den unga damen kom punktligt till det avtalade mötet, där Paludan-Müller väntade henne. Han hade också sina bästa kläder på sig och bjöd henne ridderligt armen.

Därpå promenerade han i väg till en av Köpenhamns fattigaste och minsta gator, där han under en längre stund spatserade fram och tillbaka med henne. Antagligen fann han intet, som han ansåg vara besväret värt att uppsöka.

Då jag var förlovad läste jag för första gången: "*Adam Homo*". På denna tid föreföll en denna dikt förskräckligt skarp, och Adam Homos person gjorde ett ohyggligt intryck på mig. Då jag mötte Paludan-Müller, efter att ha läst boken, tillät jag mig säga, att så dåliga människor som denne Adam Homo knappast funnos. Han såg på mig med sina vänliga, djupa ögon och sade därpå med sin höga röst: "Jag säger ju inte, att er fästman är sådan, men alla vi andra äro sådana!"

Då Christian Winther var död, besökte oss Paludan-Müller en dag ute på Christianshavn, där vi bodde på den tiden. Han och min mor talade länge tillsammans, och Paludan-Müller uttalade sig tämligen strängt angående några av Christian Winthers affärer. Han hade sagt farväl och gått, då vi hörde någon komma uppför trapporna. Vi hade en lång,

brant trappa, som förde upp till mezzaninen, där vi bodde. Det var Paludan-Müller, som kom traskande tillbaka uppför de många trappstegen för att be min mor om ursäkt för vad han hade sagt och kyssa henne på handen. Det klädde honom utmärkt bra, liksom det alltid är något av det, som klär människor bäst, att be om förlåtelse, om de mena det riktigt ärligt. På det hela gjorde hans person ett genomobelt intryck, och man var inte rädd för honom, oaktat man visste, hur strängt och kritiskt han såg på människors svagheter.

Han levde så stilla som en eremit, sysselsatt med sitt arbete och följdes överallt som av en skugga av sin lilla hustru, Caritte, som var en hel del äldre än han själv. Det var en liten, tunn dam, som såg torr och visnen ut och som hade en gäll, hög röst. Hur Paludan-Müller, som älskade skönhet och nog på det hela taget hade stora fordringar på människor, hade valt henne bland alla till sitt livs ledsagarinna, är inte gott att förstå för oinvigda. Men vad är, på det hela taget, en större gåta än *die Liebe*. Det är aldrig värt, att grubbla över den. Säkert är, att Caritte gjorde sin man lycklig. Hon passade på, att han fick leva i ostörd frid för världen, endast sysselsatt med sina idéer och sin diktning, vilket tycktes vara hans enda längtan och behov. Hon gick alldeles upp i honom, som om hon nästan själv inte hade funnits till. När han ibland var sjuk och sängliggande, lade hon sig också till sängs, fastän det inte fattades henne något, men hon fann ingen mening i, att hon skulle gå uppe, då Paludan-Müller låg till sängs.

Jag tror inte, att Paludan-Müller är mycket läst av nutidens publik. Men säkert kommer han att upptagas på nytt av en kommande generation. Hans stora och allmänmänskliga idéer passa dock egentligen för alla tider, och därtill är han en av de danska diktare, som bäst har haft språket i sin makt.

Man behöver blott läsa *Adam Homo* för att beundra det mästerverk, varmed han tumlar sig i *Ottaverime*. På honom passa knappast Paul Heyses ord i *der Salamander*: "Wer schreibt Ottaven mit ganz reinen Händen?"

Nej, Paludan-Müllers ottaver flyta med en klarhet och en naturlighet, som om det var hans vanliga sätt att uttrycka sig. Och vad innehåller inte denna bok av djupa tankar och träffande, bitande satir, liksom där också finnas vilopunkter och solfläckar av skön poesi. Vad mig beträffar, är det dock en dikt av Paludan-Müller, som jag sätter högst, och det är hans: "*Ahasverus*". Var gång jag läser den, gripes jag lika djupt av det stora och fasansfulla i den. Diktaren har känt människorna i hela deras bottenlösa elände och förstått att framställa tillvaron i dess ynkliga litenhet. När man har läst denna dikt, tycker man, att man har fått ett sant begrepp om jordens undergång.

Vad jag däremot har svårt att försona mig med, är den ständiga vaggningen i språket mellan det högt patetiska och det tarvligt borgerliga, vilken underlig dualism förefinnes i *Adam Homo*.

De dikter, vari Paludan-Müller flyttar en upp i en ideell tillvaro, som t. ex.: "*Dryadens bröllop*", "*Kalanus*" o. s. v., och där det triviala borgerliga — jag kunde säga det köpenhamnska — språket är alldeles bannlyst, tyckes mig dock inte besitta samma kraft som hans satiriska diktning. Den danska litteraturen har ju alltid haft sin starkaste sida i sa-

tiren och humorn, vilket är en naturlig följd av hela den danska folkkaraktären. Därför tycker jag också, att Paludan-Müller är en utpräglad dansk diktare.

Bland de betydligaste begåvningar jag har lärt känna i Danmark, vill jag nämna Peter Heise, vår utmärkta romanskompositör. Jag såg honom första gången, som jag förut nämnt, då han spelade komedi på Sibberns julkalas. Han var då i damkläder och spelade alldeles förträffligt gammal fröken. Sedan hörde jag honom vid pianot, där han var i sitt element. Han spelade inte som en virtuos utan som en musiker, d. v. s. han kunde ge det väsentliga i en komposition med hela dess säregna karaktär och poesi. Dessutom var han, som jag redan omtalat, en mästare i att improvisera. Han var tämligen liten, hade en hög, intelligent panna och ljust, bakåtstruket hår, krokig näsa, och en sluten, mycket uttrycksfull mun. De ljusa ögonen hade en iakttagande, genomträngande blick bakom glasögonen, som han alltid bar. Men plötsligt kunde de få ett inåtvänt uttryck, och man märkte då, att han inte längre var närvarande.

"Vad tänker du på?" frågade hans hustru honom en gång, då han, mitt i ett samtal, fick detta frånvarande uttryck.

"Det är flöjter — flöjter", svarade han leende. Jag blev först riktigt bekant med honom, då han hade gift sig med Ville Hage och hade flyttat till Sorö, där han hade fått ämbete som musiklärare vid Akademien.

Heise såg första gången sin tillkommande hustru på det porträtt, som Marstrand hade målat av henne, där hon står i en kort, ljusblå klänning och håller sin mor under armen, medan hennes lille bror Alfred visar fram en tavla med ett hundhuvud för åskådaren. Ville Heise var då endast elva-tolv år, men ägde redan all den charme, som sedan förvred huvudet på så många. Hennes huvud är på nämnda måleri omgivet av en mängd mörka lockar, medan hennes bruna ögon småle emot en. Peter Heise såg detta porträtt på en utställning och sade till en kamrat, som han hade med sig: "Så där skall min tillkommande hustru se ut!" Han anade då inte, att hon verkligen en gång skulle bli hans. Det kostade också en längre strid, innan konsul Hage gav efter och tillät sin älsklingsdotter att gifta sig med en fattig musiker, som Heise var.

Konsul Hage lät nu bygga ett vackert och behagligt hus till de unga, vid Sorö sjö, inte långt från Ingemanns hus, dit de flyttade, och där jag besökte dem. Senare firades mitt bröllop där.

I våningen över Heises funnos några rum, som beboddes av änkefru Tidemand och hennes lilla dotter. Innan Heise gifte sig, hade fru Tidemand hushållat för honom, och hon var och förblev hans och hans hustrus trofasta och tillgivna väninna. Hon var en utmärkt kvinna, prövad på många sätt av livets sorger och motgångar, men med en outtömlig skatt av älskvärdhet och humor. Hon var en av de få, vilkas sällskap alltid var Heise kärt, ty han var annars en av de mest exklusiva mäniskor jag har träffat. Visserligen kunde han samla många omkring sig en afton, då det musicerades till långt in på natten, i synnerhet då Heises längre fram flyttade till Köpenhamn. Men i vardagslag tyckte Heise inte om främmande, och blott ytterst få räknade han till sina intima vänner.

En gång vid en middagsbjudning hos Ha-

Äkta Spets- & Sidendepôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 19700.

2 tr. HISS.

Räkns. O. 436.

Nyheter i Handbroderade Blusar, Rober, Underkläder m. m. från Italien.

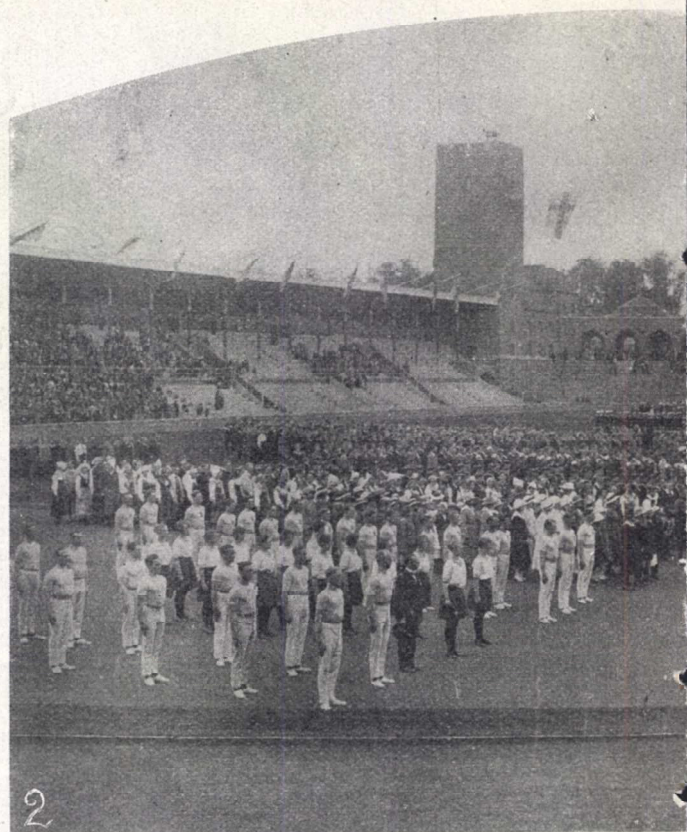

Hemutställningen, Svenska

HEMUTSTÄLLNINGEN I Liljevalchs konsthall i Stockholm hör till de berömvärda utställningar, med vilka det utträttats något redan innan de öppnats för allmänheten. Alla dessa elektriska spisar och andra slags elektriska apparater, som visas på utställningen, representera ett framsteg, som har kunnat ske blott emedan husmödrarna krävt det. Det är Sveriges Husmodersföreningars Riksförbund som genom underhandlingar med resp. myndigheter och samarbete med resp. firmor söker verka för det stora målet: hem- och köksarbetets elektrifiering, och som nu genom utställningen vänder sig till allmänheten, visande vad som nåtts och pekande på den väg, man vidare bör vandra. Å Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala har ej mindre än femtioåtta olika apparater — spisar, kokapparater, dammsugare o. s. v. — utprovats, och när husmödrarna nu på Riksförbundets specialutställning stå inför dessa spisar etc., veta de alltså, att de ej välja i blindo. Det är både förvånande och glädjande, vilka framsteg som gjorts ifråga om elektriska spisar. En och annan minns kanske de äldre, som ibland gävo den, som skötte dem, en elektrisk stöt, så hon hoppade till, och som ödslade med elektrisk ström. Så stora förbättringar ha nu vidtagits, att i vissa fall bara hälften av den ström åtgår, som de sämre äldre typerna använde.

Det är emellertid inte lönt att tala till den praktiska husmodern om någon kökets elektrifiering, förrän man kan svara på frågan: hur mycket kostar det? På den frågan har man på Riksförbundets speci-

alutställning sökt svara genom olika tabeller, i vilka man utgår från ett genomsnittspris i landet av 15 öre pr kw.. Kan man få en hushållsström för det priset, skulle veden bli dubbelt så dyr. Det är

1. Scen ur "Husassistenten" på Nya Alhambrateatern. 2. Svenska flaggens dag. Defilerung i Stadion. 3. En intressant grupp från Hemutställningen i Liljevalchs Konsthall. Allt möjligt "elektriskt" för hemmen. 4. Scen ur lustspelet "Hennes ideal" på Djurgårdsteatern. Fröken Doris Nelson, herr Hjorth och Adolphsson (Se teaterkrönikan.) 5, 9, 10 o. 14. Scener ur August Blanchés lantliga komedi "Herr Dardanell" på Skansens friluftsteater. 6-8. Från Hemutställningen: En grupp elektriska dammsugare. — En praktisk tvättmaskin. — Elektrisk spis för mindre hushåll. 11. Stina Berg i Folkteaterns

Vita nätter.

(Ur en drömmares memoarer.)

Av FJODOR DOSTOJEVSKI.

Översättning från ryskan av *Ellen Rydelius*.

(Forts. fr. n:r 21.)

— MIN GUD! EN SÅDAN VÄN NI ÄR! — började hon om ett ögonblick mycket allvarligt. Det är Gud själv som skickat mig er! Säg, hur det skulle det ha varit för mig, om ni nu icke varit hos mig? Så oegennyttig ni är! Så vackert ni älskar mig! När jag gifter mig, skola vi bli mycket goda vänner, bättre vänner än bröder. Jag skall älska er nästan lika mycket som honom...

Jag kände mig förfärligt sorgsen i detta ögonblick, något liknande ett skratt började röra sig i min själ.

— Ni är hysterisk, — sade jag, ni är ängslig. Ni tror, att han icke skall komma.

— Gud vare med er! — svarade hon, — om jag vore mindre lycklig, tror jag att er misstro och era förebräelser skulle komma mig att gråta. För resten har ni ingivit mig

en idé och lagt framför mig en lång tanke, jag skall tänka efteråt, men nu erkänner jag för er, att ni talar sanning. Ja! Jag är liksom icke mig själv, jag är liksom helt i väntan och känner allt liksom för lätt. Men nog, låt oss lämna talet om känslor!

I detta ögonblick hördes steg och i mörkret syntes en fotgängare, som kom gående emot oss. Vi började båda darra, hon nästan skrek till. Jag släppte hennes hand och gjorde en gest som för att gå. Men vi miss-tog oss, det var icke han.

— Vad är ni rädd för? Varför släppte ni min hand? — sade hon och räckte mig den åter. Seså, vad är det? Vi skola möta honom tillsammans. Jag vill, att han skall se, hur vi hålla av varandra.

— Hur vi hålla av varandra? utropade jag. "O, Nastenka, Nastenka! — tänkte jag — vad du sade mycket med dessa ord!

Denna kärlek, Nastenka, gör mången gång hjärtat kallt och sinnet tungt. Din hand är kall, min varm som eld. Så blind du är, Nastenka. O! hur outhärdlig en lycklig män-

niska stundom kan vara! Men jag skulle ej kunna bli ond på dig!"

Slutligen blev mitt hjärta för fullt.

— Hör på, Nastenka, — utropade jag, — vet ni, vad det varit med mig hela dagen?

— Nej, säg, vad då? Berätta fort! Varför har ni varit så tyst hela tiden?

— För det första, Nastenka, när jag ut-rättat alla era kommissioner, lämnat brevet, varit hos era goda vänner, sedan... sedan gick jag hem och lade mig.

— Bara det? — avbröt hon skrattande.

— Ja, nästan bara det, — svarade jag och försökte fatta mod, ty i mina ögon uppstego redan dumma tårar. — Jag vaknade en timme före vårt möte, men det var som om jag ej sovit. Jag vet icke vad det var med mig. Jag gick för att berätta er allt detta liksom om tiden stannat för mig, liksom om en förnim-melse, en känsla måste stanna i mig för evigt från denna tid, som om ett ögonblick måste fortsätta en hel evighet och som om hela li-vet stannat för mig... När jag vaknade, tyckte jag att något musikaliskt motiv, som länge varit mig bekant, som jag hört någon-stans förr, ett bortglömt ljuvt motiv nu rann mig i minnet. Jag tyckte, att det hela mitt liv velat tränga sig ut ur min själ och först nu...

— Ack, min Gud, min Gud! — avbröt Nastenka. — Vad vill allt detta säga? Jag förstår icke ett ord.

— Ack, Nastenka! Jag ville på något sätt meddela er detta besynnerliga intryck, började jag med klagande röst, i vilken det låg dold en förhoppning, om också en mycket avlägsen sådan.

— Nog nu, låt det vara nog! — sade hon och i ett nu anade hon allt, den lilla skälmen!

Plötsligt blev hon ovanligt språksam, glad, yster. Hon tog mig under armen, skrattade och ville att jag också skulle skratta, och varje förvirrat ord från mig väckte hos henne ett sådant långt skratt. Jag började bli förar-gad, hon gav sig plötsligt till att kokettera.

— Hör på, — började hon, — det retar mig ju en smula, att ni icke blev kär i mig. Kan man fatta en sådan människa han är! Men i alla fall, herr Obeveklig, kan ni icke låta bli att berömma mig för att jag är så naiv. Jag skall säga er allt... jag skall säga allt, vilken dumhet som än skulle dyka upp i mitt huvud.

— Hör nu på! Klockan är elva, tror jag — sade jag, då det avmätta ljudet av klock-slag tonade från det avlägsna stadstornet. Hon stannade plötsligt, upphörde att skratta och började räkna.

— Ja, det är elva, — sade hon slutligen med en skygg och obeslutsam röst.

Jag ångrade genast, att jag skrämt henne, låtit henne räkna slagen och förbannade mig för mitt vredesfall. Jag kände mig nedsla-gen för hennes skull, och jag visste icke, hur jag skulle försona mitt brott. Jag började trösta henne, uppleta motiv till hans från-varo, anföra skäl och bevis. Ingen var lätt-tare att bedraga än hon i detta ögonblick, och varje människa lyssnar i ett sådant ögon-blick med en viss glädje till tröst, hurudan den än är, och är hjärtans glad, såvida det finns en skugga av sanning i dem.

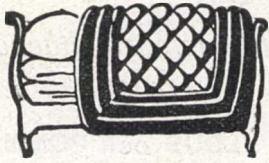
— Det är verkligen komiskt, — började jag mer och mer upphetsad, medan jag njöt av den ovanliga klarheten i mina bevis, — han kunde ju icke komma, ni lurade mig också och ryckte mig med er, Nastenka, så att jag räknade fel om tiden... Tänk bara efter, han har knappt hunnit få brevet, antag att det var omöjligt för honom att komma, antag att han skall svara, då kommer brevet icke förrän i morgon. Jag skall gå till honom tidigt i morgon bittida och genast underrätta

HYLIN'S EAU DE COLOGNE "E·d·C·"

har en utsökt frisk, behaglig och varaktig doft och verkar styrkande på nerver och hud. Den exklusiva damvärdens favorit-Eau de Cologne. Köp en flaska på prov. E·d·C· säljes överallt.

**DUN
TÄCKEN**

Varma, hållbara,
eleganta.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
Täckfabrik och Fjäderrenseri
VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Rikstel.
20 &
121.

STEINWAY
Ensamagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Gästbergsgatan 3A, Stockholm.

Gyllenhammar
Nafre-Gryn, Nafre-Mjöl, Nafre-Must
För Finsmakare en läckerhet.

OBS! Gyllenhammars pak. Nafre-must för kläna personer och barn.

KONSTEN

att vara huslig av Ingeborg Möller är en
nypperlig handbok och en förtäfflig bok.
skriver Säningsm. Häft. 4,50, inb. 6,50.

Lindblads Förlag, Uppsala.

Goldwyn
TAND-CREAM

A.-B. De Förenade Kemiska Fabriken, Stockholm

55 Kungsg.	Almedahls	55 Kungsg.
Försäljnings-Magasinet		
Kungsgatan 55 - Göteborg		
Kontoret 21 66		Butiken 11 31
Rikhaltigt lager av		
Linne- och Bomullsartiklar		
Levererar fullständiga		
Linneuppsättningar		
för Hotell, Restaurationer, Sjukhus, Badhus, Ångbåtar och privatthem samt Brudutstyrlar		
Damast- och Drälldukstyg Lakanlärft Handdukar Gardiner Broderier Spetsar Vita och kulörta bomullstyg	Tennistyg linne och bomull Badkläder Badkappor Badlakan Badhanddukar Badmössor Badtofflor Badmattor m. m.	

PARAMINET
PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE.
vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.
SÄLJAS ÖVERALLT
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Anna Sörensen. Nanna Lundh-Eriksson.

Ett "centralråd" för kvinnliga yrkesutövare.

ETT DE YRKESUTÖVANDE KVINNOR-
nas centralråd har nyligen bildats. Bakom "rå-
det" stå hittills sjutton kårsammanslutningar, t. ex.
Akademiskt bildade kvinnors förening, Föreningen
av kvinnliga läkare, av kvinnor i statens och kom-
munens tjänst, vidare lärarinnekärorna m. fl. kvin-
noföreningar. Ordförande i rådet är vår hittills
enda kvinnliga rektor Anna Sörensen och sekre-
tare fru Nanna Lundh-Eriksson.

Det är ju uppenbart, att rådet kan komma att
göra betydande insatser vid lösningen av de många
löne- och befordringsfrågor, som beröra de olika
grupperna kvinnliga yrkesutövare. Särskilt aktuella
äro ju nu dels frågan om utsträckt befogenhet för
kvinnor att inneha civil statstjänst, dels frågan om
"lön oberoende av kön". Vidare ämnar centralrådet
arbeta för ett rationellt ordnande av de gifta kvin-
nornas tjänsteförhållanden etc.

I Danmark har man redan blivit mycket intresse-
rad av det nya "kvinnorådet", och det är tal om
att där bilda något motsvarande.

er. Antag slutligen tusen möjligheter t. ex.
att han icke var hemma, då brevet kom, och
han har kanske ännu icke läst det? Allt kan
ju inträffa.

— Ja, ja! svarade Nastenka. — Jag tänkte
icke på det. Naturligtvis, allting kan inträffa,
fortfor hon med den fogligaste röst, i vil-
ken det dock, som en retlig dissonans, hördes
en annan avlägsen tanke. — Vet ni vad ni
skall göra, — fortsatte hon — ni skall gå
dit i morgon så tidigt som möjligt, och om
ni får höra något, genast låta mig veta det.
Ni vet ju var jag bor? — Och hon upprepade
sin adress.

Sedan blev hon plötsligt så öm, så skygg
emot mig... Hon tycktes lyssna uppmärks-
amt till vad jag sade, men när jag vände mig
till henne med någon fråga, teg hon skrat-
tade och vände bort huvudet från mig. Jag
såg henne in i ögonen, alldeles riktigt: hon
grät. — Seså, hur kan man! Ack, ett sådant
barn ni är! Sådana barnsligheter! Sluta nu!

Hon försökte lugna sig: men hennes haka
skälvde och hennes bröst hävde sig alltjämt.

— Jag tänker på er, — sade hon till mig
efter ett ögonblicks tystnad. — Ni är så god
att jag skulle vara av sten, om jag icke kände
detta. Vet ni vad jag nu kom att tänka på?
Jag jämförde er båda. Varför är han icke
ni? Varför är han icke lik er? Han är sämre
än ni, fast jag älskar honom mer än er.

Jag svarade ingenting. Hon tycktes vänta
att jag skulle säga något.

— Naturligtvis förstår jag honom kanske
ännu icke riktigt, — jag känner honom icke
riktigt. Vet ni, det är som om jag alltid fruk-
tade honom, han var alltid så allvarlig, lik-
som så stolt. Naturligtvis vet jag, att han
bara ser så ut, att det finns mer ömhet i hans
hjärta än i mitt... Jag minns, hur han såg
på mig den gången, då jag... minns ni det,
— kom till honom med knytet. Men likväl
är det som om jag hyste för mycken aktning
för honom och då äro vi ju icke jämställda!

— Nej, Nastenka, — svarade jag, — detta
betyder, att ni älskar honom mer än allt på
jorden, betydligt mer än er själv.

— Ja, antag, att det är så, — svarade den
naiva Nastenka, — men vet ni vad som föll
mig in? Men nu skall jag icke tala om ho-

MANIOL
HENRIK GAHNS
(GLYCERIN-CREME)
SKYDD och VÅRD
FÖR HUDENS
DET BÄSTA FÖR HUDEN
I ALLA VÄDER
INNEHÅLLER de finaste ämnen för den mest känsliga hud. Vår
görande ingredienser är såväl fria från skadliga ämnen

"Viyella" Flonell

(Namnet Viyella är inregistrerat)
är i alla avseenden hälsosamt, starkt och
elegan till
**SPORTSSKJORTOR
OCH SPORTSBLUSAR**
(Tennis-, motor- och segelsport). Viyella
flanell krymper inte och bevarar alltid sitt
vackra utseende samt är världsberömt
för sin goda mjuka kvalitet.

För att vara säker på att få den äkta Viyellan
lägg då märke till att namnet är påtryckt
tyget eller plagget.

Ar det svårt att få Viyella, skriv då till
WILLIAM HOLLINS & CO., LTD.
Newgate Street, London E. C., England
som uppger Efter närmaste detaljhandel

Varemärke.

THULE CACAO
• • • En härlig arom • • •

BOSÄTTNINGSARTIKLAR

WIKMAN & WIKLUND

FLEMMINGGATAN 17, STOCKHOLM

Telefoner: Namnanrop

NYTT! MUSTADS IRIS

Smörblandat margarin

Prova och jämför med mejerismör.

NESTLÉ'S BARNMJÖL

NÄRANDE

LÄTTSMÅLT

TRADE MARK

Bästa näringsmedel för småbarn, åldringar och magsjuka. Innehåller renaste mjölk av alpkor. Till salu på alla apotek samt i speceriaffärer.

Ensamförsäljare:

EINAR SOTHE & C:o,
STOCKHOLM.

SOMMARBÖCKER

HEDVIG SVEDENBORG

En Ariens son i Irans land.

(En persersvensks öde).

Pris 5: 75.

SIR WILLIAM MAGNAY

Jaktbalens gåta.

Detektivroman.

Pris 5: 50.

GEORGE A. BIRMINGHAM

De försvunna stammarna.

Pris 9: 50.

DROTTNING MARIA av Rumänien

ILDERIM.

En berättelse om ljus och skugga.

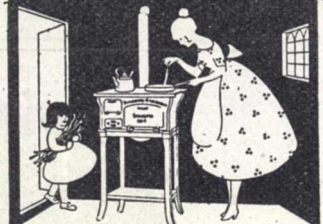
Med porträtt. Pris 6: 50.

C. E. FRITZES

BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG

I KOLONI-

SPORT- & SOMMARSTUGOR

är **BOLINDERY**
SPARSPIS
IDEALET

Spisen kan uppställas fristående utan murning på en särskilt konstruerad fotställning såsom synes av bilden eller direkt på förut — — — befintlig spis — — —

Eldas med allt slags bränsle.

Bränslebesparande. — Prisbillig.

Finnes i varje järnhandel.

nom, utan så där i allmänhet, jag kom att tänka på allt detta redan för länge sedan. Hör nu, varför äro vi icke alla som bröder sins emellan. Varför döljer även den bästa människa något för den andra och tiger inför honom? Varför icke rent ut, genast, säga vad man har på hjärtat, om man vet, att man icke säger sitt ord för vinden? Eljes ser var och en ut som om han var buttrare än han i själva verket är, som om alla fruktade att kränka sina känslor, om de visade dem mycket hastigt...

— Ack, Nastenka! Ni talar sanning. Men detta beror ju på många orsaker, avbröt jag, som själv i detta ögonblick mer än någonsin generades av mina känslor.

— Nej, nej, — svarade hon med djup känsla. — Se, ni t. ex. är icke som andra! Jag vet sannerligen icke, hur jag skall säga er detta, men jag tror, att ni t. ex. åtminstone nu... jag tror, ni offerar något för mig, — tillade hon skyggt och kastade en snabb blick på mig. — Ni förlåter mig, om jag säger så till er, jag är ju en enkel flicka. Jag har ännu föga sett av världen, och jag kan sannerligen icke tala ibland, — tillade hon med en röst, som darrade av någon dold känsla, medan hon dock sökte le — men jag ville bara säga er, att jag är tacksam att jag också känner detta... O, måtte Gud skänka er lycka för detta! Det som ni den gången berättade mig om er drömmare, är alldeles osanning, det vill säga, jag menar, det träffar icke alls in på er. Ni skall tillfriskna, ni är sannerligen en helt annan människa än den som ni själv beskrev. Om ni någonsin kommer att älska, så måtte Gud ge er och henne lycka! Henne önskar jag ingenting, ty hon skall bli lycklig med er. Jag vet det, jag är själv kvinna, och ni måste tro mig, om jag säger er detta...

Hon tystnade och tryckte hårt min hand. Jag kunde icke heller tala av sinnesrörelse. Det förflöt några ögonblick.

— Ja, det märks, att han icke kommer i dag — sade hon slutligen och lyfte på huvudet.

Det är sent!...

— Han kommer i morgon, — sade jag med min mest övertygande och säkra röst.

— Ja, tillade hon uppmuntrad, — jag inser nu själv, att han icke kommer förrän i morgon. Ja, adjö så länge! Vi ses i morgon! Om det blir regn, kommer jag kanske icke. Men i övermorgon kommer jag absolut, hur det än är fatt med mig. Var säkert här, jag vill träffa er, jag vill säga er allt.

Och sedan, när vi skildes, räckte hon mig handen och sade med en vänlig blick på mig: — Vi bli väl nu för alltid tillsammans, inte sannt?

O, Nastenka, Nastenka! Om du visste, hur ensam jag nu är!

När klockan slog nio, kunde jag icke sitta kvar i rummet, jag klädde mig och gick ut trots regnvädret. Jag var där, jag satt på vår bänk. Jag tänkte gå in i deras gränd, men jag blygdes, och jag vände om utan att se på deras fönster, då jag var två steg från deras hus. Jag kom hem så tungsint som jag aldrig varit förr. Vilket fuktigt, tråkigt väder! Om det varit vackert väder, skulle jag ha promenerat hela natten...

Men vi ses i morgon, i morgon! I morgon skall hon berätta mig allt.

I alla fall var det intet brev i dag. Men, för resten, så måste det ju gå. De äro redan tillsammans...

FJÄRDE NATTEN.

Min Gud, så allt detta slutade! Så det slutade!

Jag kom dit klockan nio. Hon var redan där. Jag observerade henne redan på avstånd, hon stod som första gången med arm-

Vad skall jag bjuda på?

En husmors stående fråga.

GULDUS och **POMMAC**, de nya, härliga dryckerna, lämpa sig alltid; de ersätta öl, vin och läskedrycker.

Alltså:

GULDUS och **POMMAC** efter kaffet på förmiddagen, till maten vid middagen, som sällskapsdryck på eftermiddagen, till förfriskning vid danstillställningar, och sist men icke minst — för törsten i sommarhettan!

Tillverkas och försäljes av 150 mineralvattenfabriker över hela landet.

A. B. FÖRENADE
PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.

Flyglar, Piano, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin. Stockholm: Drottningg. 23. Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28. Norrköping: Drottningg. 16. Gävle: N:a Kungsg. 25.

AXA

Havre-gryn
" mjöl
" must

Gliv barn och sjuklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

H. E. Ekströms
patenterade
jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

Nerlion
REGERINGSGATAN
FRAMKALLAR
KOPIERAR
FÖRSTORAR

LÅT INMONTERA ELGO!

VATTENLÅSRENSAREN

"ELCO"

ÄR ALLA HUSMÖD-
RARS FÖRTJUSNING

FÖR AVHJÄLPANDE AV STOPP I AVLOPPET

AKTIEBOLAGET EL

YNGLINGGATAN 17 - STOCKHOLM

R. T. 31156

A. T. VA 11353

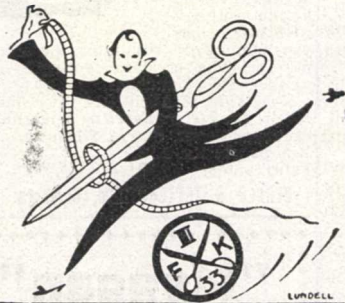
Ferrin

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande.

Föreskrives av många läkare.

Fås på apoteken.

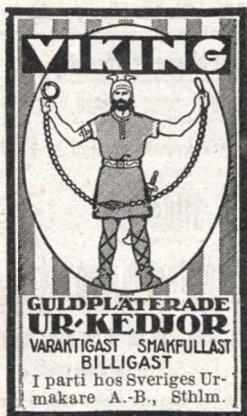

FERNQVISTS KAPPAFFÄR
33 DRÖTTNINGGATAN 33
KAPPOR, DRÄKTER och KJOLAR
BESTÄLLNINGSSKRÄDDERI
MED GARANTI FÖR VÄLSITNING
SKINNVAROR STORT URVAL
MODERATA PRISER

SINGER

Syboardsmaskiner

bågarna stödda mot kajracket och hörde icke, när jag närmade mig.

— Nastenka! — ropade jag och kvävde med våld min sinnesrörelse.

Hon vände sig hastigt om mot mig.

— Nå? — sade hon. — nå! Fort!

Jag såg undrande på henne.

— Nå, var är brevet! Ni har väl ett brev med? — upprepade hon och grep med handen om balustraden.

— Jag har intet brev, — sade jag slutligen, — har han inte varit här ännu?

Hon blev förfärligt blek och såg en lång stund orörligt på mig. Jag hade krossat hennes sista hopp.

— Nå, må han fara i frid! — yttrade hon till sist med bruten stämma. — må han fara i frid, om han överger mig så.

Hon slog ned ögonen, sedan ville hon se på mig men kunde icke. Ännu några ögonblick behärskade hon sin rörelse men plötsligt vände hon sig bort, stödde sig mot kajens balustrad och brast i tårar.

— Seså, seså! — försökte jag säga, men jag saknade kraft att fortsätta, då jag såg på henne, och vad skulle jag väl säga?

(Forts.)

Medan ridån är uppe.

ETT SOMMARPROGRAM PÅ DJURGÅRDS-teatern framkallar ovillkorligen föreställningen om något verkligt roande, en komedi, en fars, en operett med esprit i dialogen och fart i handlingen. Äldre teatervänner erinra sig säkert 80- och 90-talens glada teateraftnar därute med sådana den komiska repertoarens pärlor som Niniche, Lili och Lilla helgonet, Emma Gads Ett silverbröllop och många andra ypperliga lustspel och operetter. Dessemellan har, sanningen likmätigt, förekommit bedrövliga dekadansskeden med allsköns rappakalja på programmen, till ringa heder för den publik som med livlig frekvens främjat dylika förnedringstillstånd.

I stort sett har emellertid Djurgårdsteatern ganska lysande traditioner att upprätthålla, och det bör den nya ledningen icke lämna ur sikte vid sina programval.

Därmed vare ej sagt att Edgar Høyers lustspel, "Hennes ideal", är helt olämpligt som sommarprogram. Stycket äger både mening och udd, och sedan man hunnit över de första rätt torftiga och på sina ställen puerila scenerna, växer det i intresse, oaktat motivet: kristidsjobbaren och hans snabba beskrivande av karriärkurvan nu börjar bli ett förlägligt attribut.

Bland de uppträdande togs priset av hr *Adolphson*, vars jobbare-kriminalist bjöd på en mästarellt genomförd karaktäristik av en fräck gapåare, som fullständigt har tekniken inne, vare sig det gäller inbrott eller olagliga affärstransaktioner. Han var bokstavligen "kristidsadel" ända ut i fingerspetsarna.

Som hans värdiga motspelerska står fröken *Doris Nelson*, ett tvättakta njutningslystet Köpenhamnsbarn från bakgården, kattaktigt insmickrande, fal och ömhetshungrig, kokett och ylig och i grund och botten en ofarlig tossa, som i tur och ordning söker sin lycka hos tre män och äntligen finner den hos den siste, jobbaren, därför att han — klår upp henne!

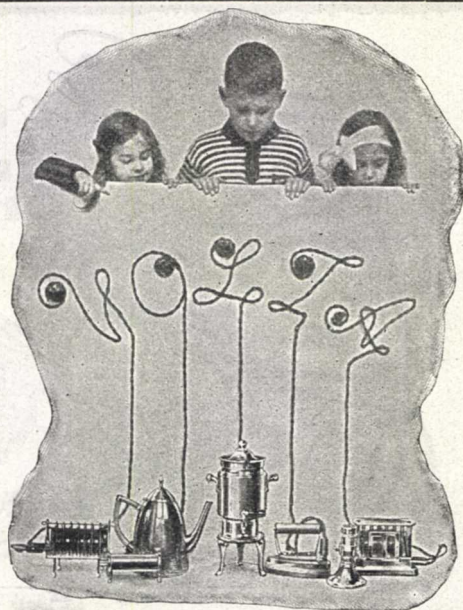
Hr *Hjorths* med manlig värme återgivna hederlige fabriksägare och hr *Ståhls* humoristiske positivspelare förtjäna också lovord.

Folkteaterns sommarrevy "Varsågo — d'ä serverat!" av Karl Ewert och Karl Gerhard är en bland de bästa inom genren som någonsin bjudits oss. Idén med de spexartade historiska bilderna lär vara lånad från en revy i London, men är skickligt lokaliserad, och kupletterna röja betydligt mera litterär kultur än vi blivit vana vid av våra stockholms- och göteborgsleverantörer. Spelet går flott och elegant och alla besitta det rätta revyhumöret. *Stina Berg* som Carl X Gustaf, vilken i förargelsen över Munthes historiska skådespel, nekar att företaga tåget över Bält, *Karl Gerhards* Gösta Ekman-härming och *Ann-Sofi Norins* Naima Wifstrand-imitation äro bland revyns roligare nummer.

Näpna baletter och andra färgeffekter bidraga att höja det angenäma intrycket.

ARIEL.

På *Berns'* revy-teater framföres en revy av Gunnar Ericson under den otgrundligt djupa titeln "Sjö-skum" eller "Här bottnar du inte!". Revyn har sina poänger, som dock bara alltför fort gå till botten under en otrolig mängd vitzar och orediga upptåg. Carl Barcklind, som även stått för regin, ger en bra och lustig bus-typ.

VOLTAS

ELEKTRISKA KOK- OCH VÄRMEAPPARATER

HÅLLBARA - PRAKTISKA - ELEGANTA
SPARA TID OCH ARBETE
OUMBÄRLIGA I VARJE MODERNT HEM

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA

STOCKHOLM

Utställning: *BIRGER JARLSGATAN 21, nära Stureplan*

Vikingkrämens enastående, fullt vetenskapliga sammansättning är grundad på de mäst ingående undersökningar över såväl lädrets byggnad och egenskaper, som av de olika ämnernas inverkan därå. Den tillverkas av de skickligaste fackmän i modernt inrättad specialfabrik.

Tillverkare:

Industriaktiebolaget **VIKING**, Örebro

Kunglig Hovleverantör

Cloettas
VANILJ-
CHOKLAD

— N:r 4 —
väger 160 gram netto.
Pris kr. 1:35 pr paket.

Allmänheten torde uppmärksamma den höga vikten.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT.

N:r 65. Vore synnerligen tack-
sam att få följande frågor be-
svrade av Fru Skönhetsdoktor:
— 1) Finns något medel mot röda
armbågar? När det är kallt bli
de till och med rödblå, vilket är
mycket otrevligt när man har korta
ärmar. — 2) Vad skall jag göra
med min hy, som är mycket öm-
tålig för solen? Omkring munnen
och på halsen är den fnasslig och
blir alldeles röd efter tvättning.
Jag har försökt med borax i tvätt-
vattnet och efteråt ingnidning
med liljemjölkskrème, men det
har ej blivit bättre.

G.
1) Behandla armbågarna varje
kväll med omslag av het mjölk
med vaxtaft över, så att värmen
länge bibehålles. Underlåt aldrig
att tvätta armarna morgon och
afton, om vintern i varmt vat-
ten. — 2) Tvätta ansiktet om aft-
narna med ljumt vatten och hav-
remjöl i st. f. tvål och massera in
något litet hudcrème. På morgo-
nen tvättar ni endast ögon, näsa
och mun och pudrar ansiktet lätt
med rispuder, som sedan avtor-
kas med sämskskinn, så att an-
siktet ej ser pudrat ut. Det puder
som stannar kvar skyddar huden
mot solen. Måste ni någon gång
utsätta hyn mer än vanligt för
solen, så pudra litet extra innan
ni går ut.

N:r 66. Vilken hudläkare i
Stockholm bör man vända sig till
för att få generande härväxt bort-
tagen med elektrolys?

Prenumerant 1920.
Någon särskild läkare kan jag
ej rekommendera, men om ni slår
upp Stockholms Läkarteckning
kan ni där välja bland hudspeci-
alisterna.

N:r 67. 1) Hur skall jag få
bort en knöl strax ovanför stor-
tån. Vet inte hur den uppkom-
mit. Skall jag kanske söka läkare
eller finns någon annan hjälp?
Knölen växer för var dag och för-
stör hela fotens utseende. Nu på
våren har den börjat värka. —
2) Hur få bort små runda knö-
lar eller kulor på tårna — en på
varje tå — som synas genom kån-
gan? — 3) Hur skall jag få
vacker hals, den är smal och har
s. k. saltkar, och nyckelbenen
framtråda mycket skarpt.

”Okunnig”.
1) och 2). Båda de första olä-
genheterna ha uppkommit av för
tränga skodon och för höga klac-
kar, då foten skjuter fram och
tårna få för litet utrymme. Det
blir ingen bättring varken i det
ena eller i det andra fallet, förrän
ni skaffar er förständigare fotbe-
klädnad. I fotknölen har det tro-
ligen slagit sig reumatism, och
bäst är att tala vid en läkare.
Tvätta fötterna varje afton i
varmt vatten och tvål, så kanske
det blir någon lindring. — 3) Ni
kan få fyllig och vacker hals ge-
nom *djup andningsgymnastik*. Hur
den utföres ser ni i svar på fr.
16 2) i n:r 12.

N:r 68. Mina ögonbryn, som
förr varit täta och tjocka, ha un-
der senaste tiden börjat falla av
betänkligt, nu återstår knappt
mer än några mörka tussar av
dem. Orsaken har jag nu kom-
mit underfund med — något slags
eksem. Det uppstår stundtals rö-
da fläckar på huden åtföljda av
klåda och stickningar. Sedan bil-
das små torra vita fjäll. Vore
mer än tacksam att få veta hur
jag skall bli av med eksem och
hur få mina ögonbryn som förr.
— Vilket är det bästa medlet att
rena blodet?

”Hoppfull Skånska”.
Ni bör så fort som möjligt gå
till en hudläkare och få bot för
eksem, sedan växa nog ögonbry-

Som en nödhjälp

när muskelarbete, gymnastik, massage
och dietetiska föreskrifter inte hjälpa
vid kronisk förstoppning, måste man
använda avföringsmedel, skriver Pro-
fessor med. Dokt. Poulsson i sin Läro-
bok i Farmakologi.
Tabletter och piller; sammansatta
som LEO-TABLETTER (milt verkande)
och LEO-PILLER (starkare verkande);
kunna vid dylika tillfällen användas
med stor fördel. De erhållas på apo-
teken och framställas av AKTIEBO-
LAGET LEO i Hälsingborg.

Vad allmänheten säger om "RÄTTUT".

Det er mig her-
ved en förtöjel-
se at bevidne,
at den, av Dem
kjöpte rottegift
"Rättut" har
vist udmerkede resultater, og efter
min erfaring er denne rottegift en
af de beste i handelen.
Kristiania 18 April 1914.
pr. pr. *Heinr. Schelter*, Lagerhus
og Transitlager, Sverre Nilson.
Pris pr pkt Kr. 1.25.
Fabrikanter:
BERNER & ZETTERSTRÖM, Göteborg.

"Myggan"

Skyddar mot myggen.

Erhålles som essence eller crème
överallt och direkt från

Aktiebolaget
Kemiska Fabriken ION
Stockholm C.

Löfmark & Haglunds PIANO

ST. NYGATAN 55, MALMÖ.
Säljes även på avbetalning.

KONFIRMATIONS KAPPOR DAM- & BARNKAPPOR

i lager och på beställ-
ning till moderata priser

Egen tillverkning - Reella varor

E. SJÖSTRAND

62 Västerlånggatan 62, 1 tr.

Dina blommors trevnad

Är ditt hems trevnad.

Detta uppnås genom
användande av

Stidsvigs

Blomstergödning

A.-B. FETTINDUSTRI,
Malmö.

Finnes hos de flesta frö- & blomsterhandl.

En plats-annons uti
läses i över *Vermlands-Tidningen*
Vermlandshem. 10,000
Länets enda dagliga tidning.
Huvudkontor: Karlstad.

FREJAMI' PASTILLERNA

fylla såväl hygienens som
den goda smakens krav.
Välgörande vid fall av hosta,
heshet och liknade åkom-
mor.

REN SOCKERPRODUKT!

SALJAS
ÖVER-
ALLT!

CARL LARSSON:

PRAKTVERKET

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKPLANSCHER

Inbunden med av konstnä-
ren komponerad pärm (be-
gränsad upplaga)

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid
i postanvisning

IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

För den nyfödde.

Reklambartongen med komplett,
fin, välsydd utstyrelse à kr. 19:—
samt Provkartong Extra elegant à 22
och 25 kr. Mönster medf. på begäran
gratis. Fru Caspersson, Järntorgsga-
tan 3, Örebro.

Svält ej
Edra krukväxter. De
leva ej enbart av vat-
ten. Giv dem Plantagen,
ett på vetenskaplig
grund sammansatt
konc. växtnäringssalt.
Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blom-
ster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Damer,

fullt skickliga i venetianskt och eng-
elskt broderi erhålla omedelbart hem-
arbete. Sömnadsprov torde insändas.

Nordiska Industriaktiebol.,
Göteborg.

På förekommen anled-
ning få vi härmed med-
dela, att tidningen
BARNGARDEROBEN
upphört från och med
N:r 7, 1919.

TIDNINGEN IDUNS EXP.

Köksväxt- och Blomster-PLANTOR

Trädgårds- och Gräsfrö, Rov- och Betfrö, Sätt-
potatis, Gödselämnen, Gräsklippningsmaskiner.

A.-B. Nordiska Fröhandeln,
Verkst. Dir. Frans Liljewall.

45 Mästersamuelsgatan 45 - STOCKHOLM.
Riks 31725. Allm. 14220.

DAVIS AMERIKANSKA BAKPULVER

Mot 85 öre i frimärken sändes franko som
prov 1 burk, 125 gram av detta utmärkta jästmjöl.
Herrn Köpman torde begära offert.

E. ERICSON Generalagent för R. B. Davis Hoboken N. J. U. S. A.
DROTTNINGGATAN 80, STOCKHOLM. Rikstelefon 216 67 och 6 97.

VIGORS BARNTVÅL

100 % REN
ANTISEPTISK

Tillverkas av
KEMISK TEKNISKA FABRIKEN VIGOR
STOCKHOLM

Ett lätt och angenämt arbete, som inbringar god och säker inkomst, kan
envar å varje plats förskaffa sig genom försäljning av våra kem.-tekniska
artiklar, oundgängliga för varje hem. Begär prover och prislister.

Fabriken Vigor, Postfack 369.

TILLVERKAD
AV RENASTE
VÄXTFETT
INNEHÅLLER
INGA SKADLIGA
BESTÅNDEDELAR
ELLER KEMIKALIER
VERKAR SOM
SÅLVAN, GÖR
HUDEN MJUK
OCH LEN

SKÖNHET.

En behaglig toalettvål är oundgänglig
för alla, som önska bevara hyn fraiche
till ålderdomens dagar. För att höja
sitt utseende bör man undvika alla
skarpa och underhålliga toalettmiddel
och i stället för sådana endast an-
vända VVY-Tvålen, ty på kort tid
borttager den finnar, fräcknar, por-
maskar, rynkig och visnen hud och vid
ett ständigt begagnande lönsa uthållig-
heten m. ett allt ungdomsfriskt yttre.
VVY-Tvålen erhålles i varje välsorte-
rad affär från Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulrikssons
Kem. Tekn. Fabrik
YSTAD.

Barnklädning

av prima vit moll enligt ovanstående
avbildning, levereras till ålder 3 eller
5 år. Broderiet utföres med glansigt
mollinégarn. Pris för påritad och
påbörjad m. garn: Storlek 3: kr. 8:50,
storl. 5: 9:50. Levereras omg. per
postförskott plus porto från

BRODERIMAGASINET, Jönköping.

NYARE TRÄDGÅRDSLITTERATUR:

NILS SONESSON:
Handbok för trädgårdsodlare.
Inb. i starkt band.

AXEL HOLZHAUSEN:
Orchidéer.
Deras förekomst, odlingshistoria och skötsel. Rikt illustr.

Perenna växter.
Med 150 illustr.

NILS DAHLMARK:
Våra köksväxter och grönsaker.
Praktisk handledning vid uppdragning och skötsel av alla för hushållet behöfliga rotväxter och grönsaker. Med 14 bilder.

Våra fruktskördar.
Kort praktisk handledning för mindre fruktodlare. Med 24 bilder.

Om rosor och rosenodling på fritt land och under glas.
En värdefull liten handbok för trädgårdsvänner, amatörer och yrkesmän. Med 39 bilder i texten.

Boken om Krysanthemum.
Rikt illustr.

OSSIAN LUNDÉN:
Hemmets köksträdgård.
Genomsedd och för svenska förhållanden lämpad av Ellen Nordenstreng. Med 29 bilder.

Albert Bonniers Förlag.

nen till igen. När eksemet är fullständigt borta kan ni emellertid om ni så vill försöka med ett stimulerande medel för ögonbrynen, såsom t. ex. följande: 35 gr. lavendelättika, 16 gr. glycerin och 3½ gr. jaborandixtrakt. Låt utföra receptet å apotek. Ett annat medel är helt enkelt ricinolja och alkohol. Tinkturen anbringas på ögonbrynen med en liten borste. Se även sv. på fr. 41 i n:r 17. — Om ni ändå söker läkare för eksemet bör ni fråga honom vilket blodrenande medel, som lämpar sig för er.

N:r 69. Ber om ett säkert medel mot armsvett. Jag besväras ohyggligt av nämnda åkomma. Mina kläder bli alldeles förstörda trots årlappar i både blusar och ytterplagg. Jag blir genomvåt vid minsta ansträngning. Är ej särskilt fet. Tvättning med varmt eller kallt vatten hjälper ej. För ett råd kan ingen bli tackammare än

Förtvivad.
Tvätta armhålorna minst två gånger om dagen med ljumt vatten tillsatt med alun och pudra efteråt med pulveriserad violrot. Byt ofta närmaste underplagget.

N:r 70. På vad sätt få en fylig och fast byst? Jag är för övrigt ganska fet.

Frågviss ungmö.
Det bästa sättet att få en fylig och fast byst är att dagligen utföra en serie gymnastiska rörelser. I synnerhet *djupandningsgymnastik* är valgörande. Beskrivning därpå i sv. på fr. 164 i n:r 12. Att ofta bada samt dagligen tvätta kroppen bidrar att göra hullet fast.

N:r 71. Jag har efter vattenkopporna fått djupa, vanställande ärr i ansiktet. Finns något sätt att få bort dem? — Varför avrådes alltid parafininsprutning?

Fröken Fäfang.
Följande lösning borttager efter träget bruk märken efter koppor även så kallade "vinterfrånar": 14 gr. skållad sötmandel, 5 gr. bittermandel, 2½ dcl. destillerat vatten, ½ gr. kvicksilverklorur. — Med hälften av vattnet göres en emulsion av mandeln såsom till mandelmjolk (se sv. på fr. 62 i n:r 21). Silas upp, varefter kvicksilvret, förut upplöst i resten av vattnet, tillsättes. Till sist tillsättes några droppar vatten till ersättning för det som gått bort vid silningen etc. Var försiktig vid användandet, så att vätskan ej kommer åt något av metall. — Kan användas en å två gånger om dagen, morgon och afton efter tvättningen. Det får torka in ett par minuter och avtorkas sedan med en mjuk handduk. Möjligen är det svårighet att få kvicksilverklorur utan läkarecept. — 2) Parafininsprutning avrådes, emedan det är onaturligt och ofta kan anställa verklig skada.

N:r 72. 1) Vad är att göra mot rödblå, knottriga armar och ben? — 2) Hur få en något mera "persikolik" hud på näsan? Huden är ej särskilt röd men är blank och spänd. Birgit 17 år.

1) Tvätta med hett såpvatten eller lägg på omslag av samma. Tvätta därefter med kallt vatten. Sedan gnides huden lätt med pimpsten och till sist med en blandning av lika delar sprit, glycerin och rosenvatten. Behandlingen upprepas dagligen eller vid behov, och armarna kunna pudras efteråt med talkpuder. — 2) Tvätta alltid ert ansikte om kvällarna och massera efteråt med någon god hudcrème. Om näsan ändå ser blank ut, så pudra den litet på morgonen.

N:r 73. Kära, beundransvärt tålmodiga Fru Skönhetsdoktor! — Har med intresse läst era svar om generande hårväxt. Får jag göra ännu ett par frågor? Kommer i höst att resa upp till Stock-

holm på några dagar och har då tänkt låta behandla besvärande hårväxt i ansiktet med elektrolys. Hjälp mig med några råd — jag är rätt främmande i huvudstaden! Är det någon särskild doktor eller något särskilt institut dit man med förtroende kan vända sig? Tar behandlingen lång tid? Blir det fula märken första tiden så det observeras? Ställer det sig mycket dyrt? Förlåt min frågvishet, kära Fru Skönhetsdoktor, men ni brukar vara så snäll, och jag vänder mig till er som till en vän. Inga-Lisa.

Ni kan med förtroende vända er till en legitim hudläkare, som antingen själv utför behandlingen eller säger er vart ni skall vända er. Behandlingen tar nog ej så lång tid, men så billigt blir det väl ej nu när allt annat är så dyrt. Om det blir något märke går det fort över med lämplig behandling.

N:r 74. Mitt hår, som ursprungligen varit mörkbrunt, har till min ledsnad börjat skifta i grått och rött (detta senare möjligen av daglig krepering), och vill jag fråga om dekokt på valnöttsblad är av god verkan och i så fall om färgen på håret ej blir ful härav? Har hört att en fröken Leatz i Stockholm säljer nämnda blad, men som hon f. n. har slutsålt frågas härmed om någon annan finns, till vilken man kan vända sig?

Bekymrad 50-åring.
Färgning med valnöttsdekokt är ej skadlig för håret, och färgen blir brun, mörkare ju starkare man gör dekokten. Bäst är att nu vänta tills nya skörden av blad kommer, ty om man får för gamla kan besväret ibland vara förgäves — eller man kan få något annat, som alls ej är valnöttsblad. — Jag skulle vilja råda er att ej krepera håret så ofta samt att dagligen, sedan ni löst upp och skakat ut det, massera hårbotten i 5 å 10 min. på så sätt, att ni känner själva skalpen röra sig under fingrarna. Det motarbetar hårets grånande och är ur alla synpunkter nyttigt.

N:r 75. Vore synnerligen tacksam få veta hur jag bör behandla mitt hår, som är oerhört fett. Mjällbildningen är onormalt stor. Har försökt många medel för att motarbeta detta men har ej uppnått något resultat. Maja.
För mjällbildning och fett hår är ingenting bättre än regelbunden tvättningar, i början ett par, tre gånger i månaden eller en gång i veckan om det behövs, sedan då håret blir normalt endast en gång i månaden. Om ni tvättar håret enligt beskrivning i sv. på fr. 24 i n:r 13 får ni snart se förbättring.

N:r 76. 1) Kan snälla Fru Skönhetsdoktor veta var man kan få köpa grönt té och salvia? Har hört efter över allt men omöjligt att få tag i det. — 2) Jag såg i förra numret av Idun att ni lovade att till nästa år få ut i handeln färdig dekokt på val- (Forts i B-numret.)

BREVLÅDA

EXP. BREVLÅDA.

"Juli: Aug. p. r. Hallinden".
Kr. 5:25.

**Lediga platser
Platssökande
Inackorderingar**
samt
Diverseannonser
återfinnas i B-numret.

Fotografera med en

KODAK OCH KODAK-FILM

Tag med Er hem en del av det vackra naturen skänker, något av de glada stunderna ute i det fria. — Samla Edra bilder i ett Kodak album. Nöjet blir Edert. Största lager av fotografiska artiklar hos

A.-B. HASSELBLAD-SCHOLANDER
STOCKHOLM

HASSELBLADS FOTOG. A.-B.
MALMÖ GÖTEBORG

RUDOLF ÖSTERBERG

FLAGGVERKSTAD

RIKS 566

Svenska och utländska
signaler, igenkännings-

SEGELMAKERI

ALLM. 20 05

flaggorfr. egen fabrik,
och sällskapsflaggor

K. Hovlev.

10 SKEPPSBRON 10

Arkitekt Isidor Hörlin

Utsällning av konstnärliga möbler
NORRLANDSGATAN 3 - STOCKHOLM

Rumsarkitektur och Ombyggnader

av våningar, inredningar, panelarbeten och möbler i historiska stilar.

Ritningar och kosnadsförs/ag. Egna verkstäder.

Specialaffär för
**Sängar &
Sängutstyslar**

Stockholms Nya Järnsängsfabrik
(E. L. Ericsson)
Norrländsgatan 33
STOCKHOLM

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

SOMMARLOV 1920

Illustrerad sommartidning för barn.
Sextonde årgången.

I vackert färgtryck och med roande och lämpligt innehåll. Namnet Sommarlov är valt med hänsyn därtill, att denna lilla tidning vill vara för de små, vad ett sommarlov i allmänhet är: en källa till glädje och uppmuntran.

Sommarlov är mycket lämplig för utdelning vid vårterminens avslutning i såväl vardags- som söndagsskolor, vid söndagsskolfester eller såsom premium m. m.

Sommarlov innehåller:
Vacker omslagsplansch i tre färger. — Sommarsång av L. L. — En flicka som gått i Sommarlovs skola i Chindwara av Vivi Rinman. Med fem illustrationer. — Ingenstädes i säkerhet. Hellsidesbild. — Räknetal. Illustration med text. — Vem vinner? Illustration med vers av W. Fk. — Löftets bäge. Berättelse av Anna Cederström. Med två illustrationer av John Sjöstrand. — Mors lilla Anna. Verser av W. Fk. Med illustration. — Huru skola vi göra oss en lantgård? Bilder att klippa och klister med förklarande text.

Sommarlov kostar 35 öre pr ex. Då minst 20 ex. tagas på en gång, är priset endast 30 öre pr ex. Tagas 100 ex. och därutöver på en hand, nedsättes priset till 25 öre pr ex., inga friex.

Evang. Fosterlands-Stiftelsens Förlags-Expedition, Stockholm 3

Praktiska och bekväma gungstolar, tillv. av björk, polerade i mahogny, sitsen stoppad och klädd med brun läderimitation.

Pris kr. 73.— mot efterkrav.

SMEDJEBACKENS SNICKERIFABRIK
Erik Wahlqvist - Smedjebacken

KONJAK
är bra vid
förkyllning, men

PIX
ÄR OCKSÅ BRA

Askar i försäglade omslag: 75 öre
och i påsar: 25 öre.

"FINNESS"
A.B. OKREBRO SKOCCREAM

Lägg i kokboken

eller anslå i köket »Några
beprovade recept för bak-
ning av tårter m. m. med
Gooda-Jästmjöl. Det är
de bästa recepter för det
finaste jästmjölet.
Burkar à 25, 40 och 75
öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co. Göteborg

LUX

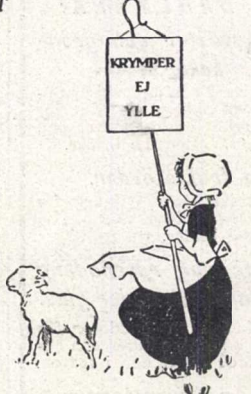
är ett enastående rengöringsmedel, och äger de största
renande egenskaperna i den mest kon-
centrerade form; det upplöses lätt i hett
vatten och bildar en utmärkt, kraftigt
verkande lösning.

LUX är särdeles lämplig till de ele-
gantaste och ömtåligaste tygerna och kan
användas utan risk att skada.

FOLJ DEN ENKLA BRUKSANVISNINGEN
PÅ PAKETET

Tillverkad vid de världs-
berömda SUNLIGHT-
fabrikerna.

FRANSKA MÄSSAN

MANNEKÄNGUPPVISNING
under ledning av Madame Paquin
äger rum fredagen den 11
Juni kl. 2-3.30 e. m i
Odéon-Teaterns
- salong -

ENTRÉ
Kr. 5.—

ENTRÉ
Kr. 5.—

STUVAR

av DAM-, HERR- & BARN-TYGER

LIGNERS KLÄDESHANDEL

(STUVADELNINGEN)
SALVIGRÄND 7
(Hörnet av Myntgatan)

Rekommenderas av läkare speci-
alister och ledande fysiologer.

Pris pr pkt à 250 gram 4:25 kr.

Då LAITPROTO (utta'as Lejt-
proto) är purinritt, är det syn-
nerligt värdefullt vid den die-
tetiska behandlingen av socker-
sjuka, åderförkalkning, fettrot,
gikt, gallidanden, njursjukdomar
(äggvita), magsår, magsäcksut-
vidgning, tarmkatarr, gasbildning,
nervösa tillstånd, i konvalescens-
stadier (även efter operationer),
för klena personer samt för sjuka
barn. LAITPROTOS renhet möj-
liggör, att det absorberas även
i svåraste stadiet av dålig mat-
smältning.

LAITPROTO är det mest kon-
centrerade rena äggvitepreparat,
vetenskapen känner.

Broschyr om LAITPROTOS egen-
skaper och verkningar sändes
på begäran gratis.

LAKTOPROTIN
Stockholm Wa.
R. T. 80913.

LAITPROTO försäljes på apo-
teken och i större sjukvårds-fä-
rer samt direkt från Laktopro-
tin, Stockholm Va.

BARN BEHÖVA

Syster Ellas Salva

Den ömtåliga barn huden kräver särskild försik-
tighet vid användning av salvor och smörjmedel.
Endast de renaste, finaste och mest hygieniska
samt på huden mildt verkande beståndsdelar få in-
gå i en salva för barn och vid tillverkningen måste
den mest skrupulösa renlighet iakttagas.

**Syster Ellas
Salva**

Fyller de högsta anspråk på mild och välgörande
hudverkan, absolut renhet och oskadlighet för den
ömtåligaste hud.

På begäran intygas, att syster Ellas salva är på
grund av alla sina samfälliga goda egenskaper väl
anpassad för skötseln av späda barn.
Stockholm den 1 Mars 1920.

Constance Hageman
Ex. Barnmorska

På begäran av A.-B. Tekn. Fabr. Herba har jag
noga provat en salva, kallad syster Ellas salva, och
kan nu rekommendera denna, då den i varje fall
av min praktik visat sig som en synnerligen lämp-
lig komposition.
Stockholm den 29 Mars 1920.

Majken Jeansson
Barnmorska.

Tillsä till Syster Ellas Salva aldrig saknas i
barnkammaren.

Försäljes i alla apotek, i sjukvårds- och parfym-
affärer samt hos färg- och specialhandlande.
Om salvan ej finnes hos Eder vanliga leverantör,
tillskriv eller ring

Generalagenten
A.-B. TEKNISKA DEPOTEN
STOCKHOLM
Rikstelefon 137 89

På grund av ständiga för-
frågningar efter dugliga Ste-
nografer o Maskinskrivare

anordnas nya kurser i

Stenografi &

Maskinskrivning

Månd. d. 7:de juni
Tisd. d. 8 de juni
Onsd. d. 9:de juni

För- och eftermiddagskurser

Remington Institutet

Hamngatan 32, 2 tr.
Allm. Tel. 9011. Riks Norrm. 555
OBS! Gratis pl utsförmedling.

Man får
frisk aptit
av
Stomin!

Fru Lindholms sedan 20 år berömda specialmedel
hostmedel kraftmedel magmedel

TUSSIN **STOMIN**

Pris 5 kr. Räcker en månad. Pris kr. 4.50. Räcker en mån.
Lagligt skyddade.

Pr sats .35 kr.
Läkemedlen kunna intagas antingen var för sig eller tillsammans.
Sändas pr postförskott. Diskret på begäran.

Fru Hedvig Lindholm, Upplandsgatan 68, Stockholm/m.
Rt 10219. 9-3. Tisd., Torsd., Lörd. även 6-7. At 116 29.

Rekvirera från mig:
III boken (31 a-40:e tusendet) 7:e upplagan (36:e-40:e tu-
sendet) av min bok Om Tus-
sin och Stomin.